

ศาลปกครองกลาง

วันที่ ๒๘ เดือน พฤษภาคม พุทธศักราช ๒๕๕๕

นายดีแปะโพ (ไม่มีนามสกุล)	ที่ ๑ ผู้ฟ้องคดี
นางน่อเฮหมุย เวียงวิซซา	ที่ ๒
นายสุรศักดิ์ สันทัดพนาไพร	ที่ ๓
นายหมุดออย หนึ่งวงนา	ที่ ๔
นายสถาพร อยู่กันทรากกร	ที่ ๕
นายฉัตรชัย ธารน้ำเดชา	ที่ ๖
นายนาทุนุ ไพระอำนวยการ	ที่ ๗
นายพะก่อ ชาญมหาสกุล	ที่ ๘
นายสันติ วิเชียรชัยศิริ	ที่ ๙
นายแป๊ะโต จอมวิลาศ	ที่ ๑๐
นายมานพ หาญคำ	ที่ ๑๑
นางมณีรัตน์ คำเบา	ที่ ๑๒
นางขวัญหล้า สายคำตั้ง	ที่ ๑๓
นายบุญสงค์ คำพิมพ์	ที่ ๑๔
นางแหวน คำพิมพ์	ที่ ๑๕
นายองอาจ คำพิมพ์	ที่ ๑๖
นายอ่อน คำพิมพ์	ที่ ๑๗
นายเว้ตร อินทร์ช่วย	ที่ ๑๘
องค์กรชุมชนบ้านพรสวรรค์	ที่ ๑๙

โดย นายจำเนียร ดกโบราณ , นางคำใส ปัญญาณี

นางแก้วเรือน ยมนา, นายเพชร พวงเงิน ,

นายบุญศรี ใจรังสี, นายอินทร์ สุวรรณผู้แทนองค์กร

เครือข่ายปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกร

ที่ ๒๐

โดย นายคล้าย อยู่ทอง , นายสมนึก พุฒนวล , นางณัฐธยา แทนมาก

นางกันยา ปันกิติ , นายบุญ แซ่จ่ง ผู้แทนองค์กร

เครือข่ายองค์กรชาวบ้านอนุรักษ์ลุ่มน้ำเขิน

ที่ ๒๑

โดย นายหนูเมฆ ปลื้มวงศ์ , นายประชัน ชำนาญวงศ์
 นายเด่น คำแหล้ , นายเหลื่อ ชีมดร , นายนิด ต่อทูน
 นางปรางทอง บานตา ผู้แทนองค์กร

เครือข่ายองค์กรชาวบ้านอนุรักษ์และฟื้นฟูป่าภูผาแดง ที่ ๒๒

โดย นายประเสริฐ จันทร์เทศ , นายแข็ง หาญคำตัน
 นายคำไมย ขวัญพรม , นายสุบิน วงศ์ศิริ , นายกำจัด นวลตั้ง
 นายคำพอง นวลตั้ง ผู้แทนองค์กร

มูลนิธิธันดามัน โดย นายภาคภูมิ วิธานศิริวัฒน์ ผู้รับมอบอำนาจ ที่ ๒๓

ระหว่าง

กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่าและพันธุ์พืช ที่ ๑ ผู้ถูกฟ้องคดี

กรมป่าไม้ ที่ ๒

ข้าพเจ้า นายดีแปะโพ (ไม่มีนามสกุล) ผู้ฟ้องคดีที่ ๑ อายุ ๘๓ ปี อาชีพเกษตรกร

อยู่บ้านเลขที่ ๒๓ หมู่ที่ ๔ ตำบลท่าสองยาง อำเภอท่าสองยาง จังหวัดตาก

นางน่อเฮหม่วย เวียงวิซซา ผู้ฟ้องคดีที่ ๒ อายุ ๔๑ ปี อาชีพเกษตรกร อยู่บ้านเลขที่

๑๙ หมู่ที่ ๔ ตำบลท่าสองยาง อำเภอท่าสองยาง จังหวัดตาก

นายสุรศักดิ์ สันทัดพนาไพร ผู้ฟ้องคดีที่ ๓ อายุ ๔๔ ปี อาชีพเกษตรกร อยู่บ้านเลขที่

๗๖ หมู่ที่ ๔ ตำบลท่าสองยาง อำเภอท่าสองยาง จังหวัดตาก

นายหมุดออย หนึ่งวงา ผู้ฟ้องคดีที่ ๔ อายุ ๔๒ ปี อาชีพเกษตรกร อยู่บ้านเลขที่ ๒๖

หมู่ที่ ๔ ตำบลท่าสองยาง อำเภอท่าสองยาง จังหวัดตาก

นายสถาพร อยู่กันทรากกร ผู้ฟ้องคดีที่ ๕ อายุ ๒๘ ปี อาชีพเกษตรกร อยู่บ้านเลขที่

๑๔๘ หมู่ที่ ๔ ตำบลท่าสองยาง อำเภอท่าสองยาง จังหวัดตาก

นายฉัตรชัย ธารน้ำเดชา ผู้ฟ้องคดีที่ ๖ อายุ ๒๕ ปี อาชีพเกษตรกร อยู่บ้านเลขที่

๒๐๙ หมู่ที่ ๔ ตำบลท่าสองยาง อำเภอท่าสองยาง จังหวัดตาก

นายนาทหนู ไพธำนวนยพลอย ผู้ฟ้องคดีที่ ๗ อายุ ๓๗ ปี อาชีพเกษตรกร อยู่
บ้านเลขที่ ๗๐ หมู่ที่ ๔ ตำบลท่าสองยาง อำเภอท่าสองยาง จังหวัดตาก

นายพะก่อ ชาญมหาสกุล ผู้ฟ้องคดีที่ ๘ อายุ ๔๒ ปี อาชีพเกษตรกร อยู่บ้านเลขที่ ๗๒
หมู่ที่ ๔ ตำบลท่าสองยาง อำเภอท่าสองยาง จังหวัดตาก

นายสันติ วิเชียรชัยศิริ ผู้ฟ้องคดีที่ ๙ อายุ ๔๔ ปี อาชีพเกษตรกร อยู่บ้านเลขที่ ๕๖
หมู่ที่ ๔ ตำบลท่าสองยาง อำเภอท่าสองยาง จังหวัดตาก

นายแป๊ะโต จอมวิลาศ ผู้ฟ้องคดีที่ ๑๐ อายุ ๔๘ ปี อาชีพเกษตรกร อยู่บ้านเลขที่ ๓ หมู่
ที่ ๔ ตำบลท่าสองยาง อำเภอท่าสองยาง จังหวัดตาก

นายมานพ หาญคำ ผู้ฟ้องคดีที่ ๑๑ อายุ ๓๙ ปี อาชีพเกษตรกร อยู่บ้านเลขที่ ๑๕๑
หมู่ที่ ๗ ตำบลบ้านโสก อำเภอหล่มสัก จังหวัดเพชรบูรณ์

นางมณีรัตน์ คำเบา ผู้ฟ้องคดีที่ ๑๒ อายุ ๔๓ ปี อาชีพเกษตรกร อยู่บ้านเลขที่ ๑๕๕
หมู่ที่ ๖ ตำบลปากช่อง อำเภอหล่มสัก จังหวัดเพชรบูรณ์

นางขวัญหล้า สายคำตั้ง ผู้ฟ้องคดีที่ ๑๓ อายุ ๔๑ ปี อาชีพเกษตรกร อยู่บ้านเลขที่
๙๕/๒ หมู่ที่ ๖ ตำบลปากช่อง อำเภอหล่มสัก จังหวัดเพชรบูรณ์

นายบุญสงค์ คำพิมพ์ ผู้ฟ้องคดีที่ ๑๔ อายุ ๔๔ ปี อาชีพเกษตรกร อยู่บ้านเลขที่
๙๕/๒ หมู่ที่ ๖ ตำบลปากช่อง อำเภอหล่มสัก จังหวัดเพชรบูรณ์

นางแหวน คำพิมพ์ ผู้ฟ้องคดีที่ ๑๕ อายุ ๔๙ ปี อาชีพเกษตรกร อยู่บ้านเลขที่ ๙๕/
๑ หมู่ที่ ๖ ตำบลปากช่อง อำเภอหล่มสัก จังหวัดเพชรบูรณ์

นายองอาจ คำพิมพ์ ผู้ฟ้องคดีที่ ๑๖ อายุ ๕๐ ปี อาชีพเกษตรกร อยู่บ้านเลขที่ ๙๕/
๑ หมู่ที่ ๖ ตำบลปากช่อง อำเภอหล่มสัก จังหวัดเพชรบูรณ์

นายอ่อน คำพิมพ์ ผู้ฟ้องคดีที่ ๑๗ อายุ ๔๖ ปี อาชีพเกษตรกร อยู่บ้านเลขที่ ๑๔๐/๑ หมู่ที่ ๖ ตำบลปากช่อง อำเภอหล่มสัก จังหวัดเพชรบูรณ์

นายเรวัต อินทร์ช่วย ผู้ฟ้องคดีที่ ๑๘ อายุ ๔๗ ปี อาชีพทำสวน บ้านเลขที่ ๑๕๓ หมู่ที่ ๒ ตำบลปะเหลียน อำเภอปะเหลียน จังหวัดตรัง

องค์กรชุมชนบ้านพรสวรรค์ ผู้ฟ้องคดีที่ ๑๙ ตั้งอยู่หมู่ที่ ๔ ตำบลวังเปา อำเภอจอมทอง จังหวัดเชียงใหม่

เครือข่ายปฏิรูปที่ดินเทือกเขาบรรทัด ผู้ฟ้องคดีที่ ๒๐ ตั้งอยู่เลขที่ ๓๕/๑ หมู่ที่ ๔ ตำบลควนปริง อำเภอเมือง จังหวัดตรัง

เครือข่ายองค์กรชาวบ้านอนุรักษ์ลุ่มน้ำเขิน ผู้ฟ้องคดีที่ ๒๑ ตั้งอยู่เลขที่ ๕๐๑ หมู่ที่ ๘ บ้านน้ำพุปางวัว ตำบลคอนสาร อำเภอคอนสาร จังหวัดชัยภูมิ

เครือข่ายองค์กรชาวบ้านอนุรักษ์และฟื้นฟูป่าภูผาแดง ผู้ฟ้องคดีที่ ๒๒ ตั้งอยู่ที่ หมู่ที่ ๗ บ้านห้วยระหงส์ ตำบลปากช่อง อำเภอหล่มสัก จังหวัดเพชรบูรณ์

มูลนิธิอันดามัน ผู้ฟ้องคดีที่ ๒๓ ตั้งอยู่ที่ ๓๕/๑ หมู่ที่ ๔ ตำบลควนปริง อำเภอเมือง จังหวัดตรัง

มีความประสงค์ขอฟ้อง

กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่าและพันธุ์พืช ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ อยู่ที่ ถนนพหลโยธิน เขตจตุจักร กรุงเทพมหานคร

กรมป่าไม้ ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ อยู่ที่ถนน พหลโยธิน เขตจตุจักร กรุงเทพมหานคร

ในการดำเนินกระบวนการพิจารณาคดี ผู้ฟ้องคดีที่ ๑ ถึงที่ ๑๐ ขอแต่งตั้งให้ผู้ฟ้องคดีที่ ๖ เป็นผู้ดำเนินคดีแทน และผู้ฟ้องคดีที่ ๑๑ ถึงที่ ๑๗ ขอแต่งตั้งให้ผู้ฟ้องคดีที่ ๑๓ เป็นผู้ดำเนินคดีแทน จนกว่าคดีจะ

ถึงที่สุด ผู้แทนคดีทั้งสองและผู้ฟ้องคดีขอมอบอำนาจให้ นายสุรัชย์ ตรงงาม และ/หรือ นางสาวจันทร์จิรา จันทร์แก้ว และ/หรือ นายสงกรานต์ ป็องบุญจันทร์ และ/หรือ นายกฤษดา ขุนณรงค์ และ /หรือ นายอัมรินทร์ สายจันทร์ เป็นผู้รับมอบอำนาจในการดำเนินคดีแทน รายละเอียดปรากฏตามหนังสือแต่งตั้งผู้แทนผู้ฟ้องคดีและหนังสือมอบอำนาจที่แนบมาพร้อมคำฟ้องฉบับนี้

ในการส่งเอกสาร และ/หรือหมายเรียก และ/หรือคำสั่งศาลต่างๆ ที่จะมีถึงผู้ฟ้องคดีทั้ง ๓๖ ขอศาลได้โปรดส่งไปยัง นายสงกรานต์ ป็องบุญจันทร์ โครงการนิติธรรมสิ่งแวดล้อม บ้านเลขที่ ๕๐๕/๑๒ ซอยรามคำแหง ๓๙ แขวงพลับพลา เขตวังทองหลาง กรุงเทพฯ ๑๐๓๑๐ โทรศัพท์ ๐๒-๓๑๘๙๔๓๙ , ๐๘๔-๐๑๖๖๑๕๒

ข้อ ๑ สถานะของผู้ฟ้องคดีและผู้ถูกฟ้องคดี

ผู้ฟ้องคดีที่ ๑ ถึงที่ ๑๐ เป็นประชาชนที่อยู่อาศัยและมีที่ทำกินอยู่ในหมู่บ้านแม่อมกิตำบลแม่หวง อำเภอสองยาง จังหวัดตาก ทั้งหมดประกอบอาชีพเป็นเกษตรกรรายย่อย ทำไร่ ทำสวนเพื่อการยังชีพสืบทอดมาตั้งแต่บรรพบุรุษ

ผู้ฟ้องคดีที่ ๑๑ ถึงที่ ๑๗ เป็นประชาชนที่อาศัยและมีที่ทำกินอยู่ในพื้นที่บ้านห้วยกลทามหมู่ที่ ๖ ตำบลปากช่อง อำเภอหล่มสัก จังหวัดเพชรบูรณ์ ประกอบอาชีพเป็นเกษตรกรรายย่อย ทำไร่ ทำสวนเพื่อการยังชีพ

ผู้ฟ้องคดีที่ ๑๘ เป็นเกษตรกรรายย่อย ทำไร่ ทำสวนเพื่อการยังชีพ มีที่ดินทำกินและอาศัยอยู่ในพื้นที่บ้านตระ ตำบลปะเหลียน อำเภอปะเหลียน จังหวัดตรัง และเป็นสมาชิกของเครือข่ายปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกร

ผู้ฟ้องคดีที่ ๑๙ เป็นองค์กรชุมชนที่เกิดจากการรวมตัวกันของประชาชนในพื้นที่บ้านพรสวรรค์ หมู่ที่ ๑๔ ตำบลวังเปา อำเภอจอมทอง จังหวัดเชียงใหม่

ผู้ฟ้องคดีที่ ๒๐ เป็นองค์กรที่เกิดจากการรวมตัวกันของชุมชนในพื้นที่เทือกเขาบรรทัด ในเขตจังหวัดตรังและจังหวัดพัทลุง ซึ่งได้รับการรับรองโดยรัฐธรรมนูญมาตรา ๖๔ มีวัตถุประสงค์เพื่อพิทักษ์และรักษาที่ดินทำกินของเกษตรกรรายย่อยตามแนวทางสิทธิชุมชนในรูปแบบโฉนดชุมชน พัทักษ์สิทธิเกษตรกร ปฏิบัติการและปกป้องสิทธิชุมชน ในการฟื้นฟูพัฒนา ภูมิปัญญา ประเพณี ศิลปวัฒนธรรมที่ดั่งมารวมทั้งการจัดการทรัพยากรธรรมชาติของชุมชน ภายใต้กฎหมายรัฐธรรมนูญและปฏิญญาสากลว่าด้วยสิทธิมนุษยชน

ผู้ฟ้องคดีที่ ๒๑ เป็นองค์กรที่เกิดจากการรวมตัวกันของชุมชนในพื้นที่อำเภอคอนสาร จังหวัดชัยภูมิ ซึ่งได้รับการรับรองโดยรัฐธรรมนูญมาตรา ๖๔ มีวัตถุประสงค์เพื่อติดตามกระบวนการแก้ไขปัญหาที่ดินทำกินของสมาชิกและเครือข่ายฯ เพื่อดูแลรักษาทรัพยากรและสิ่งแวดล้อมและการจัดการที่ดินโดยชุมชนอย่างยั่งยืน เพื่อรณรงค์เผยแพร่แนวความคิดการบริหารจัดการที่ดินเพื่อชุมชนและโดยชุมชน รวมทั้งสร้างอำนาจการจัดการที่ดิน ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมและการใช้ประโยชน์อย่างยั่งยืนและเป็นธรรม

ผู้ฟ้องคดีที่ ๒๒ เป็นองค์กรที่เกิดจากการรวมตัวกันของชุมชนในพื้นที่ตำบลปากช่อง อำเภอหล่มสัก จังหวัดเพชรบูรณ์ ซึ่งได้รับการรับรองโดยรัฐธรรมนูญมาตรา ๖๔ มีวัตถุประสงค์เพื่อสร้างการมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการทรัพยากรของชุมชน เช่น การจัดการทรัพยากรป่า การจัดการที่ดินโดยชุมชน สร้างกองทุนสวัสดิการกลุ่มให้เข้มแข็ง ทำการผลิตบนที่ดินทำกินตนเองอย่างยั่งยืนเพื่อสร้างคุณภาพชีวิตที่ดียิ่งขึ้น โดยทำงานร่วมกับหน่วยงานภาครัฐ สถานศึกษา องค์กรอิสระ ฯลฯ

ผู้ฟ้องคดีที่ ๒๓ เป็นองค์กรเอกชนมีฐานะนิติบุคคล จดทะเบียนเป็นองค์กรเอกชนด้านการคุ้มครองสิ่งแวดล้อมและอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ ตามพระราชบัญญัติส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ พ.ศ.๒๕๓๕ มีวัตถุประสงค์เพื่อส่งเสริมการศึกษาการพัฒนาองค์ความรู้ในการอนุรักษ์ฟื้นฟูการใช้ประโยชน์จากทรัพยากรในพื้นที่ชายฝั่ง กลุ่มน้ำและทะเลอย่างยั่งยืน รวมทั้งดำเนินการให้มีการ

อนุรักษ์ฟื้นฟูและใช้ประโยชน์จากทรัพยากรในพื้นที่ชายฝั่ง ลุ่มน้ำและทะเลอย่างยั่งยืน รายละเอียดปรากฏตามใบสำคัญแสดงการจดทะเบียนจัดตั้งมูลนิธิ ทะเบียนเลขที่ ตง ๔๖/๒๕๕๒ ลงวันที่ ๑๖ มีนาคม ๒๕๕๒ , หนังสือสำคัญแสดงการจดทะเบียนเป็นองค์กรเอกชนด้านการคุ้มครองสิ่งแวดล้อมและอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ ทะเบียนเลขที่ ๘/๒๕๕๓ ลงวันที่ ๒๐ ตุลาคม ๒๕๕๓ และข้อบังคับมูลนิธิ เอกสารแนบท้ายคำฟ้องลำดับที่ ๑ , ๒ และ ๓ ตามลำดับ

ในการดำเนินคดีนี้ ผู้ฟ้องคดีที่ ๒๓ โดยนางเวดี ประเสริฐเจริญสุข ประธานมูลนิธิ ได้มอบอำนาจให้นายภาคภูมิ วิธานศิริวัฒน์ เป็นผู้รับมอบอำนาจดำเนินคดีแทน รายละเอียดปรากฏตามหนังสือมอบอำนาจ ฉบับลงวันที่ ๒๘ พฤษภาคม ๒๕๕๕ เอกสารแนบท้ายคำฟ้องลำดับที่ ๔

ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ เป็นหน่วยงานของรัฐมีฐานะเป็นกรม สังกัดกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม มีอำนาจหน้าที่ในการอนุรักษ์ สงวน คุ้มครอง ฟื้นฟู ดูแลรักษา ส่งเสริมและทำนุบำรุงทรัพยากรป่าไม้ สัตว์ป่าและพันธุ์พืช การจัดให้ใช้ประโยชน์ทรัพยากรธรรมชาติอย่างยั่งยืน การดำเนินการตามกฎหมายว่าด้วยป่าไม้และกฎหมายว่าด้วยป่าสงวนแห่งชาติ ทั้งนี้ในเขตอุทยานแห่งชาติ เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าและเขตห้ามล่าสัตว์ป่า ตามมาตรา ๖ แห่งพระราชกฤษฎีกาโอนกรมป่าไม้ กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ไปเป็นกรมป่าไม้กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม และปรับปรุงอำนาจหน้าที่และกิจการของกรมทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง กรมป่าไม้และกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่าและพันธุ์พืช กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม พ.ศ.๒๕๔๖

ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ เป็นหน่วยงานของรัฐมีฐานะเป็นกรม สังกัดกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม มีอำนาจหน้าที่ในการอนุรักษ์ สงวน คุ้มครอง ฟื้นฟู ดูแลรักษา ส่งเสริมทำนุบำรุงป่าและการดำเนินการเกี่ยวกับการป่าไม้ การทำไม้ การเก็บหาของป่า การใช้ประโยชน์ที่ดินป่าไม้และการอื่นเกี่ยวกับป่าและอุตสาหกรรมป่าไม้ และอำนาจหน้าที่อื่นตามที่กฎหมายกำหนดให้เป็นอำนาจ

หน้าที่ของกรมป่าไม้ ทั้งนี้ ตามมาตรา ๓ แห่งพระราชกฤษฎีกาโอนกรมป่าไม้ กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ไปเป็นกรมป่าไม้ กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมและปรับปรุงอำนาจหน้าที่และกิจการของกรม ทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง กรมป่าไม้และกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่าและพันธุ์พืช กระทรวง ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม พ.ศ.๒๕๔๖

ข้อ ๒. ผู้ฟ้องคดีทั้งหมดเป็นผู้เดือดร้อนเสียหายหรืออาจได้รับความเดือดร้อนเสียหายโดยมีอาจหลีกเลี่ยงได้ จากคำสั่งให้ใช้แบบจำลองสำหรับการประเมินค่าเสียหายทางสิ่งแวดล้อมบางประการหลังการทำลายป่าไม้ (แบบจำลองฯ) และกระบวนการบังคับใช้แบบจำลองดังกล่าว ของผู้ถูกฟ้องคดีทั้งสอง ที่บังคับใช้กับผู้ฟ้องคดีและประชาชนที่ถูกกล่าวหาว่าอยู่ในเขตป่าอนุรักษ์

ผู้ฟ้องคดีขอเรียนต่อศาลว่า ผู้ฟ้องคดีเป็นประชาชนและเครือข่ายประชาชนที่อยู่อาศัยและประกอบอาชีพเกษตรกรรมทำกินอยู่ในพื้นที่เขตป่าต่างๆ สืบทอดมาแต่ดั้งเดิม ตั้งแต่บรรพบุรุษ ต่อมาพื้นที่ดังกล่าวได้ถูกประกาศเป็นเขตป่าอนุรักษ์ในรูปแบบเขตอุทยานแห่งชาติ เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าและเขตป่าสงวนแห่งชาติ ซึ่งเป็นพื้นที่ที่อยู่ในความรับผิดชอบของผู้ถูกฟ้องคดีทั้งสอง ตามพระราชบัญญัติป่าไม้ พ.ศ. ๒๔๘๔ พระราชบัญญัติอุทยานแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๐๔ พระราชบัญญัติป่าสงวนแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๐๗ พระราชบัญญัติสงวนและคุ้มครองสัตว์ป่า พ.ศ. ๒๕๓๕ โดยในการดำเนินการประกาศเขตป่าอนุรักษ์แต่ละประเภทดังกล่าวข้างต้น ผู้ถูกฟ้องคดีได้ประกาศโดยไม่มีการสำรวจ หรือมิได้ดำเนินการสำรวจโดยครบถ้วน ไม่มีการกันเขตพื้นที่ชุมชนออกจากพื้นที่ประกาศเขตป่าอนุรักษ์ ซึ่งเป็นการละเมิดสิทธิในการอยู่อาศัยและทำกินตามวิถีชีวิตและจารีตประเพณีท้องถิ่น รวมถึงการมีส่วนร่วมใช้และบำรุงรักษาทรัพยากรธรรมชาติอย่างสมดุลและยั่งยืนของผู้ฟ้องคดีและประชาชนในพื้นที่ในฐานะชุมชนดั้งเดิม อันเป็นสิทธิที่ได้รับการรับรองไว้ทั้งในรัฐธรรมนูญ พ.ศ. ๒๕๔๐ (มาตรา ๔๖) และ พ.ศ.๒๕๕๐ (มาตรา ๖๖) ส่งผลให้ผู้ฟ้องคดีและ

ประชาชนบางส่วนถูกดำเนินคดีและบางส่วนไม่สามารถประกอบอาชีพตามวิถีชีวิตปกติได้ เพราะเกรงว่าจะถูกจับกุมดำเนินคดี

ผู้ฟ้องคดีขอเรียนว่า ในขณะที่ยังมีปัญหาข้อพิพาทเกี่ยวกับพื้นที่ทับซ้อนและความไม่ชอบด้วยกฎหมายของการประกาศเขตอนุรักษ์ทั่วประเทศอยู่จำนวนมาก มีประชาชนในหลายชุมชนถูกบังคับให้ต้องออกจากที่ดินดั้งเดิมของตนเอง รวมทั้งถูกดำเนินคดีอาญาในข้อหาบุกรุกพื้นที่ป่าอนุรักษ์ ส่งผลให้เกิดความขัดแย้งและผลกระทบต่อการประกอบอาชีพและวิถีชีวิตของประชาชนจำนวนมาก ปัจจุบันผู้ถูกฟ้องคดีทั้งสองยังได้ดำเนินการเรียกค่าเสียหายจากผู้ฟ้องคดีและประชาชนที่มีที่ดินทำกินและที่อยู่อาศัยทับซ้อนกับพื้นที่รับผิดชอบของผู้ถูกฟ้องคดีทั้งสอง โดยอ้างบทบัญญัติมาตรา ๙๗ แห่งพระราชบัญญัติส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๓๕ ซึ่งบัญญัติว่า “ผู้ใดกระทำหรือละเว้นการกระทำด้วยประการใดโดยมิชอบด้วยกฎหมาย อันเป็นการทำลาย หรือทำให้สูญหาย หรือเสียหายแก่ทรัพยากรธรรมชาติ ซึ่งเป็นของรัฐ หรือเป็นสาธารณสมบัติของแผ่นดินที่มีหน้าที่ต้องรับผิดชอบชดใช้ค่าเสียหายให้แก่รัฐตามมูลค่าทั้งหมดของทรัพยากรธรรมชาติที่ถูกทำลาย สูญหาย หรือเสียหายไปนั้น” มาเป็นฐานอำนาจในการฟ้องร้องดำเนินคดีแพ่งเรียกค่าเสียหายต่อทรัพยากรธรรมชาติ ต่อประชาชนอย่างต่อเนื่องจนถึงปัจจุบัน ทั้งนี้ โดยมีความเป็นมาดังนี้

ปี ๒๕๓๖ กรมป่าไม้ สังกัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์การเกษตรหน่วยงานเดิมของผู้ถูกฟ้องคดีทั้งสอง ได้มีหนังสือไปยังผู้ว่าราชการจังหวัดทุกจังหวัด เรื่องการแจ้งข้อกล่าวหาเพิ่มเติมในพื้นที่ต้นน้ำลำธาร โดยให้ระบุในบันทึกการจับกุมว่าเป็นพื้นที่ป่าต้นน้ำลำธารและให้ประเมินค่าเสียหายในพื้นที่ต้นน้ำลำธารจำนวน ๑ ไร่ คิดเป็นมูลค่าประมาณ ๑๕๐,๐๐๐ บาท รายละเอียดปรากฏตาม หนังสือกรมป่าไม้ ที่ กษ ๐๗๔๓.๐๓/๒๐๑๖ ลงวันที่ ๒๕ มกราคม ๒๕๓๖ เรื่อง การแจ้งข้อกล่าวหาเพิ่มเติมในพื้นที่ต้นน้ำลำธาร เอกสารท้ายคำฟ้องหมายเลข ๑

ปี ๒๕๔๕ หน่วยงานกรมป่าไม้ สังกัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์การเกษตร ได้ถูกแยกจัดตั้งเป็นกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่าและพันธุ์พืช และกรมป่าไม้ สังกัดกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ตามพระราชบัญญัติปรับปรุงกระทรวง ทบวง กรม พ.ศ.๒๕๔๕ ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ได้ออกระเบียบกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่าและพันธุ์พืช ว่าด้วยมาตรการควบคุม ตรวจสอบ และเร่งรัดการดำเนินคดีแพ่ง คดีปกครอง และคดีล้มละลาย พ.ศ.๒๕๔๖ ประกาศเมื่อวันที่ ๖ สิงหาคม ๒๕๔๖ โดยในข้อ ๕.๒.๑(๖) กำหนดว่า เมื่อมีการกระทำความผิดกฎหมายป่าไม้เกิดขึ้น ให้คำนวณค่าเสียหายที่กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่าและพันธุ์พืชได้รับทั้งหมด พร้อมรายละเอียดในการคำนวณ และเอกสารอ้างอิงประกอบการคำนวณ **รายละเอียดปรากฏตามระเบียบกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่าและพันธุ์พืช ว่าด้วยมาตรการควบคุม ตรวจสอบ และเร่งรัดการดำเนินคดีแพ่ง คดีปกครอง และคดีล้มละลาย พ.ศ.๒๕๔๖ เอกสารท้ายคำฟ้องหมายเลข ๒**

ต่อมาผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ โดยส่วนวิจัยต้นน้ำ สำนักอนุรักษ์และจัดการต้นน้ำ ได้สร้างแบบจำลองทางคณิตศาสตร์สำหรับประเมินค่าเสียหายทางสิ่งแวดล้อมเพื่อนำไปใช้เป็นหลักเกณฑ์ในการเรียกค่าเสียหายตามกฎหมายมาตรา ๘๗ พระราชบัญญัติส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๓๕ และระเบียบกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่าและพันธุ์พืช ว่าด้วยมาตรการควบคุม ตรวจสอบ และเร่งรัดการดำเนินคดีแพ่ง คดีปกครอง และคดีล้มละลาย พ.ศ.๒๕๔๖ โดยผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ มีหนังสือสั่งการไปยังหน่วยงานในสังกัดให้ยึดถือหลักเกณฑ์และวิธีการคิดคำนวณค่าเสียหาย ตามแบบจำลองสำหรับประเมินมูลค่าความเสียหายทางสิ่งแวดล้อมบางประการหลังการทำลายป่าไม้ เพื่อใช้ในการคำนวณค่าเสียหายต่อทรัพยากรธรรมชาติ โดยให้มีผลบังคับใช้ตั้งแต่วันที่ ๑ ตุลาคม ๒๕๔๗ **รายละเอียดปรากฏตามหนังสือกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช ที่ ทส. ๐๙๑๑.๒ / ๒๑๘๑ ลงวันที่ ๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๔๗ เอกสารท้ายคำฟ้องหมายเลข ๓** โดยมีรายละเอียดการคิดค่าเสียหาย ดังนี้

- ๑) การสูญหายของธาดูอาหาร ๔,๐๖๔ บาท ต่อไร่ต่อปี

- ๒) ทำให้ดินไม่ดูดซับน้ำฝน ๖๐๐ บาท ต่อไร่ต่อปี
- ๓) ทำให้น้ำสูญเสียออกไปจากพื้นที่ โดยการแผดเผาของรังสีดวงอาทิตย์ ๕๒,๘๐๐ บาท

ต่อไร่ต่อปี

- ๔) ทำให้ดินสูญเสียหาย ๑,๘๐๐ บาท ต่อไร่ต่อปี
- ๕) ทำให้อากาศร้อนมากขึ้น ๔๕,๔๕๓.๔๕ บาท ต่อไร่ต่อปี
- ๖) ทำให้ฝนตกน้อยลง คิดค่าเสียหาย ๕,๔๐๐ บาท ต่อไร่ต่อปี
- ๗) มูลค่าความเสียหายทางตรงจากป่าสามชนิด คือ

๗.๑) การทำลายป่าดงดิบค่าเสียหายจำนวน ๖๑,๒๖๓.๓๖ บาท

๗.๒) การทำลายป่าเบญจพรรณ ค่าเสียหายจำนวน ๔๒,๕๗๗.๗๕ บาท

๗.๓) การทำลายป่าเต็งรัง ค่าเสียหายจำนวน ๑๘,๖๓๔.๑๙ บาท

เมื่อนำค่าเฉลี่ยของมูลค่าความเสียหายทางตรงจากป่าสามชนิด (ตามข้อ ๗.๑-๗.๓) ซึ่งมีค่าเท่ากับ ๔๐,๔๗๕.๓๐ บาท ต่อไร่ต่อปี มารวมกับมูลค่าความเสียหายทางสิ่งแวดล้อม (ข้อ๑-๖) จำนวน ๑๑๐,๑๑๗.๖๐ บาท ต่อไร่ต่อปี รวมมูลค่าทั้งหมดเท่ากับ ๑๕๐,๕๙๒.๙๐ บาท แต่เพื่อความสะดวกรวมอุทยานแห่งชาติสัตว์ป่าและพันธุ์พืชคิดค่าเสียหายจำนวน ๑๕๐,๐๐๐ บาท ต่อไร่ต่อปี **รายละเอียดปรากฏตามหนังสือกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่าและพันธุ์พืช ที่ ทส ๐๙๐๓.๔ / ๑๔๓๗๔ ถึงสำนักงานอัยการจังหวัดพัทลุง ฉบับลงวันที่ ๖ กันยายน ๒๕๔๘ เอกสารท้ายคำฟ้องหมายเลข ๔**

เดือนพฤศจิกายน ๒๕๔๗ ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ มีหนังสือสั่งการแจ้งหน่วยงานในสังกัดว่า หลักเกณฑ์การคิดค่าเสียหายตามแบบจำลองสำหรับประเมินมูลค่าความเสียหายทางสิ่งแวดล้อมบางประการหลังการทำลายป่าไม้ สามารถนำไปใช้ได้เฉพาะพื้นที่ป่าต้นน้ำลำธารที่เป็นป่าเต็งรัง ป่าเบญจพรรณ และป่าดงดิบที่ประกอบไปด้วยป่าดิบชื้น ป่าดิบแล้งและป่าดิบเขาเท่านั้น **รายละเอียด**

ปรากฏตามหนังสือกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่าและพันธุ์พืช ที่ ทส ๐๙๐๕.๕ / ๒๐๙๘๕ ลงวันที่ ๑๐

พฤศจิกายน ๒๕๕๗ เอกสารท้ายคำฟ้องหมายเลข ๕

เดือนมกราคม ๒๕๕๙ ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ มีหนังสือสั่งการกำกับให้หน่วยงานในสังกัดยึดถือปฏิบัติตามหลักเกณฑ์การคิดค่าเสียหายต่อทรัพยากรธรรมชาติที่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ กำหนดไว้โดยเคร่งครัด ดังนี้

๑. พื้นที่ป่าที่มีไร่ป่าต้นน้ำลำธาร คิดค่าเสียหายไร่ละ ๖๘,๒๔๔.๒๒ บาท

๒. พื้นที่ป่าต้นน้ำลำธารที่เป็นป่าเต็งรัง ป่าเบญจพรรณและป่าดงดิบที่ประกอบด้วยป่าดิบชื้น ป่าดิบแล้งและป่าดิบเขา ให้คิดค่าเสียหายโดยใช้แบบจำลองสำหรับประเมินค่าความเสียหายทางสิ่งแวดล้อมบางประการหลังการทำลายพื้นที่ป่าไม้ สำหรับเหตุที่มีการจับกุมตั้งแต่วันที่ ๑ ตุลาคม ๒๕๕๗ เป็นต้นไป

๓. พื้นที่ป่าต้นน้ำลำธารนอกจากข้อ ๒ และพื้นที่ป่าต้นน้ำลำธารที่มีการจับกุมก่อนวันที่ ๑ ตุลาคม ๒๕๕๗ คิดค่าเสียหายในอัตราไร่ละ ๑๕๐,๐๐๐ บาท

รายละเอียดปรากฏตามหนังสือกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่าและพันธุ์พืช ที่

ทส ๐๙๐๓.๕ / ๙๗๓ ลงวันที่ ๑๙ มกราคม ๒๕๕๙ เอกสารท้ายคำฟ้องหมายเลข ๖

เดือนสิงหาคม ๒๕๕๓ ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ได้มีหนังสือสั่งการไปยังหน่วยงานในสังกัดระบุให้ใช้แบบจำลองฯ เป็นหลักเกณฑ์ในการคิดคำนวณค่าเสียหายทางสิ่งแวดล้อม ได้ทั้งในพื้นที่ป่าต้นน้ำลำธารและป่าที่มีไร่ป่าต้นน้ำลำธารทุกชนิด ยกเว้นป่าชายเลน โดยให้มีผลบังคับใช้ตั้งแต่วันที่ ๑ ตุลาคม ๒๕๕๓

รายละเอียดปรากฏตามหนังสือกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่าและพันธุ์พืช ที่ ทส ๐๙๐๓.๕ / ๑๔๘๘๙

ลงวันที่ ๑๙ สิงหาคม ๒๕๕๓ เอกสารท้ายคำฟ้องหมายเลข ๗ ซึ่งคำสั่งฉบับนี้ของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ เป็น

การขัดแย้งกับคำสั่งตามหนังสือกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่าและพันธุ์พืช ที่ ทส ๐๙๐๕.๕ / ๒๐๙๘๕ ลงวันที่

๑๐ พฤศจิกายน ๒๕๕๗ เอกสารท้ายคำฟ้องหมายเลข ๕ ที่อ้างไว้แล้ว ที่กำหนดให้แบบจำลองฯ สามารถ

นำไปใช้ในการประเมินความเสียหายได้เฉพาะพื้นที่ป่าต้นน้ำลำธารที่เป็นป่าเต็งรัง ป่าเบญจพรรณ และป่าดงดิบที่ประกอบไปด้วยป่าดิบชื้น ป่าดิบแล้งและป่าดิบเขาเท่านั้น

สำหรับผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ได้มีหนังสือสั่งการไปยังผู้ว่าราชการจังหวัดทุกจังหวัดให้ยึดถือปฏิบัติตามหลักเกณฑ์และวิธีการคิดคำนวณค่าเสียหายต่อทรัพยากรธรรมชาติตามแบบจำลองฯ ของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ สำหรับการจับกุมตั้งแต่วันที่ ๖ ธันวาคม ๒๕๔๙ รายละเอียดปรากฏตามหนังสือกรมป่าไม้ ที่ ทส ๑๖๑๐.๔ / ๑๕๗๕๒ ลงวันที่ ๖ ธันวาคม ๒๕๔๙ เอกสารท้ายคำฟ้องหมายเลข ๘

ผู้ฟ้องคดีขอเรียนต่อศาลปกครองว่าผู้ฟ้องคดีทั้งหมดเป็นผู้ได้รับความเดือดร้อนเสียหายหรืออาจได้รับความเดือดร้อนเสียหายจากคำสั่งและกระบวนการบังคับใช้แบบจำลองฯ ของผู้ถูกฟ้องคดีทั้งสองอย่างไม่อาจหลีกเลี่ยงได้ ด้วยเหตุผลและข้อเท็จจริงดังต่อไปนี้

ผู้ฟ้องคดีที่ ๑ ถึงที่ ๑๐ ประกอบอาชีพเกษตรกรกรรม เป็นสมาชิกชุมชนบ้านแม่อมกิ ซึ่งเป็นชุมชนท้องถิ่นดั้งเดิม ปัจจุบันตั้งอยู่ในพื้นที่ตำบลแม่หวลวง อำเภอท่าสองยาง จังหวัดตาก เมื่อประมาณ พ.ศ. ๒๓๐๐ บริเวณบ้านแม่อมกิเป็นที่อยู่อาศัยของชาวละว้าหรือลัวะ และในเวลาต่อมาก็ได้ย้ายออกไปซึ่งปัจจุบันนี้มีวัดตุโบราณของชนเผ่าลัวะอยู่ เช่น ซากฐานเจดีย์โบราณอยู่บริเวณทิศเหนือของหมู่บ้านเครื่องปั้นดินเผา เช่น หม้อ ไห ที่ชาวบ้านหลายคนยังคงเก็บรักษาไว้ กระทั่งในปี พ.ศ. ๒๓๕๐ ได้มีชาวกะเหรี่ยงซึ่งเป็นคนพื้นเมืองที่อยู่อาศัยในพื้นที่ภาคเหนือของประเทศไทยเข้ามาอยู่อาศัยประมาณ ๓-๔ หลังคาเรือน มีอาชีพทำไร่หมุนเวียนและปลูกข้าว และได้ตั้งรกรากถาวรที่หมู่บ้านแม่อมกิเมื่อปี พ.ศ. ๒๕๐๖ ขณะนั้นมีประมาณ ๓๐ หลังคาเรือน และประชาชนประมาณ ๘๕ คน โดยผู้นำชุมชนขณะนั้น คือ นาย วาแฮ (ไม่มีชื่อสกุล) ซึ่งต่อมาได้รับการแต่งตั้งจากทางราชการให้เป็นผู้ใหญ่บ้าน หลังจากนั้นชาวบ้านได้อาศัยอยู่ในพื้นที่ต่อเนื่องมาโดยตลอดจนปัจจุบัน ชุมชนแม่อมกิเป็นชุมชนดั้งเดิมที่มีวิถีชีวิตและประเพณีวัฒนธรรมที่สอดคล้อง ผูกพันกับทรัพยากรธรรมชาติ โดยลักษณะการทำไร่หมุนเวียนเป็นระบบการทำเกษตรที่สอดคล้องกับระบบนิเวศ รายละเอียดปรากฏตามเอกสารประวัติและข้อมูลชุมชนบ้านแม่อม

กิ จัดทำโดย ศูนย์พัฒนาเครือข่ายเด็กและชุมชน สํารวจและเก็บข้อมูลโดยการมีส่วนร่วมของชุมชน ตั้งแต่ปี ๒๕๕๒-๒๕๕๓ เอกสารท้ายคำฟ้องหมายเลข ๙ และรายงานวิจัยเรื่องระบบเกษตรแบบไร้หมุนเวียน : สถานภาพและความเปลี่ยนแปลง จัดทำโดย นายอานันท์ กาญจนพันธุ์ คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ และคณะ ซึ่งได้รับการสนับสนุนให้ศึกษาวิจัยโดยกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เอกสารท้ายคำฟ้องหมายเลข ๑๐

นอกจากนี้ ในการบริหารจัดการทรัพยากรของชุมชนได้มีการกันพื้นที่ทำไร่หมุนเวียนออกจากพื้นที่ป่าสมบูรณ์ โดยมีการจำแนกเขตป่าออกเป็น ป่าอนุรักษ์ ป่าต้นน้ำ ป่าใช้สอยและที่อยู่อาศัย ดังนี้

ป่าใช้สอย เป็นพื้นที่ที่ให้เฉพาะชาวบ้านในชุมชนสามารถเข้าใช้ประโยชน์ได้ เช่น หาของป่าเป็นอาหาร ยาสมุนไพร และสามารถตัดไม้มาใช้ประโยชน์ แต่ห้ามทำไร่หมุนเวียนในพื้นที่ดังกล่าว

ป่าอนุรักษ์ เป็นพื้นที่ที่มีความอุดมสมบูรณ์ ห้ามมิให้บุคคลใดเข้าไปตัดไม้ และทำการเพาะปลูก

ป่าต้นน้ำ เป็นพื้นที่ต้นน้ำของชุมชนซึ่งมีความอุดมสมบูรณ์ และชุมชนได้ตกลงอนุรักษ์เป็นแหล่งต้นน้ำลำธาร ห้ามมิให้เข้าไปตัดไม้และทำการเกษตรใดๆ มีความเชื่อว่าป่าต้นน้ำหรือป่าแก่ที่มีผีป่าดูแลรักษาอยู่ สามารถเข้าไปเก็บหาของป่าได้

นอกจากนี้ ชุมชนบ้านแม่อมกิ ยังเป็น ๑ ใน ๕๕ ชุมชนที่ได้รับความเห็นชอบให้ดำเนินงานโฉนดชุมชน จากคณะกรรมการประสานงานเพื่อจัดให้มีโฉนดชุมชน (ปจช.) รายละเอียดปรากฏตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยการจัดให้มีโฉนดชุมชน พ.ศ.๒๕๕๓ และข้อมูลชุมชนที่ได้รับความเห็นชอบให้ดำเนินงานโฉนดชุมชน จำนวน ๕๕ ชุมชน เอกสารท้ายคำฟ้องหมายเลข ๑๑ (ลำดับที่ ๑๗)

หลังจากมีการประกาศเขตป่าสงวนแห่งชาติป่าท่าสองยางทับซ้อนกับพื้นที่ทำไร่หมุนเวียนและที่อยู่อาศัยของชาวบ้านในชุมชนบ้านแม่อมกิเมื่อปี ๒๕๒๖ ทำให้ผู้ฟ้องคดีที่ ๑ ถึงที่ ๑๐ และประชาชน

ในชุมชนไม่สามารถดูแลรักษาและใช้ประโยชน์จากทรัพยากรธรรมชาติ ตลอดจนประกอบอาชีพทำไร่
หมุนเวียนตามจารีตประเพณีและภูมิปัญญาท้องถิ่นได้ดังเดิม

ต่อมาในปี ๒๕๕๑ ผู้ฟ้องคดีที่ ๑ และผู้ฟ้องคดีที่ ๒ ได้ถูกเจ้าหน้าที่ในสังกัดผู้ถูกฟ้องคดีที่
๒ จับกุมดำเนินคดีขณะทำไร่หมุนเวียน โดยเจ้าหน้าที่ได้ระบุค่าเสียหายทางด้านสิ่งแวดล้อมที่ประเมินตาม
แบบจำลองฯ ไว้ในคดีอาญากว่า ๕,๐๐๐,๐๐๐ บาท อันเป็นค่าเสียหายที่ไม่ได้มีอยู่จริง ซึ่งหากผู้ถูกฟ้องคดี
ที่ ๒ นำจำนวนค่าเสียหายดังกล่าวมาบังคับเอากับผู้ฟ้องคดีทั้งสองจะก่อให้เกิดผลกระทบและความเสียหาย
ตามมา โดยผู้ฟ้องคดีที่ ๑ ถึงที่ ๑๐ เห็นว่าการดำเนินการเรียกค่าเสียหายด้วยหลักเกณฑ์การคิดค่าเสียหาย
ตามแบบจำลองฯ ของผู้ถูกฟ้องคดีทั้งสองเป็นหลักเกณฑ์ที่ไม่สอดคล้องกับข้อเท็จจริงและไม่ถูกต้องตามหลัก
วิชาการ ซึ่งหากยังมีการบังคับใช้แบบจำลองฯต่อไป ผู้ฟ้องคดีทั้งสองอาจถูกเรียกค่าเสียหายด้วยหลักเกณฑ์
ดังกล่าว อันจะก่อให้เกิดผลกระทบต่อวิถีชีวิตการทำกรเกษตรและสิทธิในการใช้ประโยชน์จาก
ทรัพยากรธรรมชาติ จึงจำเป็นต้องมาฟ้องคดีต่อศาลปกครองเพื่อยุติการบังคับใช้แบบจำลองนี้

ผู้ฟ้องคดีที่ ๑๑ ถึงที่ ๑๗ เป็นเกษตรกรรายย่อยและเป็นสมาชิกของชุมชนบ้านห้วยกลทา
ปัจจุบันตั้งอยู่ในพื้นที่หมู่ที่ ๖ ตำบลปากช่อง อำเภอหล่มสัก จังหวัดเพชรบูรณ์ บ้านห้วยกลทา ตั้งชื่อ
หมู่บ้านตามลำห้วยที่ไหลผ่าน คือ ลำห้วยกลทา และตั้งตามชื่อคนที่มาอยู่อาศัยคนแรกคือนายทา อีกทั้ง
บริเวณที่ตั้งหมู่บ้าน มีต้นไม้ชนิดหนึ่งขึ้นอยู่เป็นจำนวนมาก คือต้นกลทา จึงเป็นที่มาของหมู่บ้านห้วยกลทา
ผู้เข้ามาอาศัยอยู่เป็นคนแรก คือ นายทา คำพิมพ์ ได้เดินทางจากตำบลบ้านตัว เพื่อมาหาพื้นที่ในการทำกิน
จนเดินทางมาถึงบริเวณหมู่บ้านห้วยกลทา และพบว่าพื้นที่บริเวณดังกล่าวมีสภาพภูมิประเทศที่เหมาะสม มี
ความอุดมสมบูรณ์ น้ำในลำห้วยไหลตลอดปี จึงได้เริ่มทำการบุกเบิกจับจองที่ดินทำกินในบริเวณบ้านห้วย
กลทา ทำกินได้ประมาณ ๑ ปี ต่อมาเมื่อนายตา หน่อแก้ว เข้ามาอยู่อาศัยและตั้งหมู่บ้านตามลำดับ
จนกระทั่งในปี ๒๕๑๓ ได้มีการสร้างถนนสายชุมแพ-หล่มสัก ผ่านหมู่บ้านห้วยกลทา ทำให้มีประชาชนย้าย

เข้ามาอยู่อาศัยและทำการเกษตรหาเลี้ยงชีพในพื้นที่มากขึ้น รายละเอียดปรากฏตามประวัติการก่อตั้ง
บ้านห้วยกลทา เอกสารท้ายคำฟ้องหมายเลข ๑๒

ในปี ๒๕๔๒ ทางราชการได้มีการประกาศเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าภูผาแดงทับซ้อนกับที่ดินทำกินและที่อยู่อาศัยของชาวบ้านในชุมชนบ้านห้วยกลทา ส่งผลให้ผู้ฟ้องคดีที่ ๑๑ ถึงที่ ๑๗ และชาวบ้านคนอื่นไม่สามารถดูแลรักษาและใช้ประโยชน์จากทรัพยากรธรรมชาติ และอยู่อาศัยประกอบอาชีพทำไร่ทำสวนตามจารีตประเพณีและภูมิปัญญาท้องถิ่นได้ดั้งเดิม เนื่องจากถูกสั่งห้ามและมีความเสี่ยงที่จะถูกจับกุมดำเนินคดีโดยต่อมาในปี ๒๕๔๘ ผู้ฟ้องคดีที่ ๑๑ ถึงที่ ๑๗ และชาวบ้านคนอื่นๆ ในชุมชนรวม ๑๓ คน ถูกเจ้าหน้าที่รักษาพันธุ์สัตว์ป่าภูผาแดงเข้าจับกุมดำเนินคดีอาญาขณะที่ไปรับจ้างหักข้าวโพดซึ่งเป็นแปลงปลูกข้าวโพดอันเป็นที่ดินทำกินดั้งเดิมของคนในชุมชน และต่อมาผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ได้ดำเนินคดีเรียกค่าเสียหายจากผู้ฟ้องคดีที่ ๑๑ ถึงที่ ๑๗ และชาวบ้านคนอื่นๆ รวม ๑๓ คน โดยอาศัยหลักเกณฑ์การคิดค่าเสียหายตามแบบจำลองฯ เป็นเงินจำนวนรวม ๔๗๐,๙๗๘.๗๙ บาท ซึ่งผู้ฟ้องคดีเห็นว่าการเรียกค่าเสียหายตามแบบจำลองดังกล่าวเป็นการเรียกค่าเสียหายที่ไม่ได้ตั้งอยู่บนข้อเท็จจริงและไม่ถูกต้องตามหลักวิชาการ อีกทั้งการกระทำของผู้ฟ้องคดีที่ ๑๑ ถึงที่ ๑๗ ในการไปรับจ้างหักข้าวโพดก็ไม่ได้ก่อให้เกิดความเสียหายต่อสิ่งแวดล้อมหรือทรัพยากรธรรมชาติแต่ประการใด การกระทำของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ได้ก่อให้เกิดผลกระทบต่อสิทธิของผู้ฟ้องคดีที่ ๑๑ ถึงที่ ๑๗ ทำให้ต้องถูกบังคับให้ชดใช้ค่าเสียหายที่ตนไม่ได้ก่อให้เกิดขึ้นและเป็นความเสียหายที่ไม่ได้มีอยู่จริง รวมทั้งต้องมีภาระค่าใช้จ่ายในการต่อสู้คดี ทำให้ครอบครัวเกิดความเครียดวิตกกังวล ผู้ฟ้องคดีที่ ๑๑ ถึงที่ ๑๗ จึงได้ร่วมกับเครือข่ายปฏิรูปที่ดินแห่งประเทศไทย เดินทางไปยื่นหนังสือต่อผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ให้ยุติการบังคับใช้แบบจำลองฯ แต่ก็ไม่ได้รับการแก้ไขปัญหแต่อย่างใด จึงจำต้องมาฟ้องคดีต่อศาลในครั้งนี้

ผู้ฟ้องคดีที่ ๑๘ เป็นเกษตรกรรายย่อยมีอาชีพทำสวนยางพาราและเป็นสมาชิกของชุมชนบ้านตระ หมู่ที่ ๒ อำเภอปะเหลียน จังหวัดตรัง ครอบครัวของผู้ฟ้องคดีที่ ๑๘ ได้สืบทอดอาชีพการทำสวนในลักษณะการเกษตรแบบผสมผสานจากนายอืด การะนิน ซึ่งเป็นคนดั้งเดิมในชุมชนบ้านตระและผู้ฟ้องคดีที่ ๑๘ ได้สืบทอดการทำประโยชน์จากที่ดินต่อเนื่องจากบิดาตั้งแต่ ปี ๒๕๒๕ โดยปลูกพืชหลายชนิด เช่น ยางพารา ทุเรียน เงาะ ลองกอง ลางสาด สะตอ จำปาตะ กล้วย ฯลฯ ทั้งนี้ เพื่อเป็นแหล่งอาหารและรายได้สำหรับจุนเจือครอบครัว ปี ๒๕๑๘ ที่ดินทำกินและที่อยู่อาศัยของผู้ฟ้องคดีที่ ๑๘ รวมทั้งพื้นที่ชุมชนบ้านตระทั้งชุมชนได้ถูกประกาศเป็นเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าเขาบรรทัด ส่งผลให้ผู้ฟ้องคดีที่ ๑๘ และชาวบ้านคนอื่นไม่สามารถดูแลรักษาและใช้ประโยชน์จากทรัพยากรธรรมชาติ และอยู่อาศัยประกอบอาชีพทำไร่ทำสวนตามจารีตประเพณีและภูมิปัญญาท้องถิ่นได้ดั้งเดิม เนื่องจากถูกสั่งห้ามและมีความเสี่ยงที่จะถูกจับกุมดำเนินคดี ผู้ฟ้องคดีที่ ๑๘ และชาวบ้านคนอื่นๆ ในพื้นที่ชุมชนบ้านตระจึงได้รวมตัวกันจัดตั้งเป็นองค์กรชุมชนปฏิรูปที่ดินบ้านตระเพื่อหาแนวทางการแก้ไขปัญหา รวมทั้งกำหนดกติกาและแผนการจัดการทรัพยากรธรรมชาติโดยองค์กรชุมชน อาศัยสิทธิชุมชนตามรัฐธรรมนูญ องค์กรชุมชนบ้านตระได้เข้าร่วมเป็นสมาชิกเครือข่ายปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรและสมาชิกเครือข่ายปฏิรูปที่ดินแห่งประเทศไทย **รายละเอียดปรากฏตามข้อมูลพื้นฐานและแผนการจัดการพื้นที่โฉนดชุมชนบ้านตระ จัดทำโดยเครือข่ายปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกร บ้านตระ เอกสารท้ายคำฟ้องหมายเลข ๑๓**

นอกจากนี้ ชุมชนบ้านตระ ยังเป็น ๑ ใน ๕๕ ชุมชนที่ได้รับความเห็นชอบให้ดำเนินงานโฉนดชุมชน จากคณะกรรมการประสานงานเพื่อจัดให้มีโฉนดชุมชน (ปจช.) รายละเอียดปรากฏตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยการจัดให้มีโฉนดชุมชน พ.ศ.๒๕๕๓และข้อมูลชุมชนที่ได้รับความเห็นชอบให้ดำเนินงานโฉนดชุมชน จำนวน ๕๕ ชุมชน เอกสารท้ายคำฟ้องหมายเลข ๑๑ ที่ได้อ้างแล้ว (ลำดับที่ ๓๖)

ปัจจุบันสมาชิกในชุมชนบ้านตระถูกผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ดำเนินคดีเรียกค่าเสียหายโดยใช้หลักเกณฑ์ตามแบบจำลองฯ แล้วจำนวน ๒ ราย ต่อมาผู้ฟ้องคดีที่ ๑๘ ได้ร่วมกับเครือข่ายปฏิรูปที่ดินแห่งประเทศไทย เดินทางไปยื่นหนังสือต่อผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ให้ยุติการบังคับใช้แบบจำลองฯ แต่ก็ไม่ได้รับการแก้ไขปัญหาแต่อย่างใด จึงจำเป็นต้องมาฟ้องคดีต่อศาลปกครองเพื่อยุติการบังคับใช้แบบจำลองในคดีนี้

ผู้ฟ้องคดีที่ ๑๙ เป็นองค์กรที่เกิดจากการรวมตัวกันของชาวบ้านบ้านพรสวรรค์ ตั้งอยู่ในพื้นที่หมู่ที่ ๑๔ ตำบลชว่งเปา อำเภอจอมทอง จังหวัดเชียงใหม่ จากหลักฐานข้อมูลพื้นฐานของบ้านพรสวรรค์ระบุว่า เริ่มมีการเข้าตั้งถิ่นฐานในพื้นที่ในปี ๒๕๑๗ หลังจากนั้นในปี ๒๕๓๙ ได้มีประชาชนทยอยเข้ามาตั้งถิ่นฐานรวมทั้งสิ้น ๔๗ ครัวเรือน โดยแรกเริ่มชาวบ้านเข้ามาใช้ที่ดินเป็นที่ตั้งบ้านเรือนและใช้พื้นที่ที่เหลือเพื่อปลูกผักสวนครัว เช่น พริก กัญชง ถั่ว สำหรับใช้บริโภคในครัวเรือน เนื่องจากพื้นที่ของชุมชนมีจำนวนจำกัด เฉลี่ยประมาณครอบครัวละ ๑ ไร่เศษ เท่านั้น อาชีพของชาวบ้านในชุมชนบ้านพรสวรรค์ในปัจจุบันจึงต้องออกไปรับจ้างนอกหมู่บ้าน

ปี ๒๕๔๑ ชาวบ้านพรสวรรค์จำนวน ๔๐ คน ได้ถูกเจ้าหน้าที่ของกรมป่าไม้ จับกุมดำเนินคดีในข้อหาบุกรุกพื้นที่เขตป่าสงวนแห่งชาติป่าจอมทอง ศาลได้มีคำพิพากษาให้ชาวบ้านออกจากพื้นที่ชุมชน ต่อมาในเดือน กรกฎาคม ๒๕๕๑ ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ได้ฟ้องเรียกค่าเสียหายตามแบบจำลองฯ กับชาวบ้านสมาชิกองค์กรชุมชนบ้านพรสวรรค์ จำนวน ๔๐ ราย ในข้อหาก่อให้เกิดความเสียหายต่อทรัพยากรธรรมชาติ โดยผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ได้ทำสัญญาประนีประนอมยอมความให้ชาวบ้านทั้ง ๔๐ ราย ทำงานใช้แรงงานทดแทนค่าเสียหายภายใต้โครงการปลูกป่าของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ส่งผลให้สมาชิกของผู้ฟ้องคดีที่ ๑๙ ไม่สามารถอยู่อาศัยในที่ดินได้อย่างปกติสุข ต้องถูกเกณฑ์บังคับให้ใช้แรงงานทดแทนค่าเสียหายต่อทรัพยากรธรรมชาติตามแบบจำลองฯ ซึ่งเป็นค่าเสียหายที่ไม่มีอยู่จริงและไม่ถูกต้องตามหลักวิชาการ โดยสมาชิกของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑๙ ต้องเสียค่าใช้จ่ายในการเดินทางไปทำงานใช้แรงงานทดแทนค่าเสียหายเองทั้งหมด

ปัจจุบันชาวบ้านพรสวรรค์ได้รวมตัวกันจัดตั้งเป็นองค์กรชุมชน มีคณะกรรมการบริหารชุมชน ๓ ชุด ได้แก่ คณะกรรมการจัดการที่ดิน คณะกรรมการกองทุนเพื่อพัฒนาชุมชน คณะกรรมการกองทุนออมทรัพย์สัจจะ คณะกรรมการบริหารองค์กรชุมชนมีหน้าที่ในการกำกับดูแลให้เป็นไปตามกฎระเบียบและข้อปฏิบัติของชุมชน และกฎระเบียบสำหรับสมาชิกในการใช้ประโยชน์จากที่ดิน

รายละเอียดปรากฏตามกฎระเบียบและข้อปฏิบัติชุมชนบ้านพรสวรรค์ เอกสารท้ายคำฟ้อง

หมายเลข ๑๔

นอกจากนี้ ชุมชนบ้านพรสวรรค์ ยังเป็น ๑ ใน ๕๕ ชุมชนที่ได้รับความเห็นชอบให้ดำเนินงานโฉนดชุมชน จากคณะกรรมการประสานงานเพื่อจัดให้มีโฉนดชุมชน (ปจช.) รายละเอียดปรากฏตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยการจัดให้มีโฉนดชุมชน พ.ศ.๒๕๕๓ และข้อมูลชุมชนที่ได้รับความเห็นชอบให้ดำเนินงานโฉนดชุมชน จำนวน ๕๕ ชุมชน เอกสารท้ายคำฟ้องหมายเลข ๑๑ ที่ได้อ้างแล้ว

(ลำดับที่ ๒๐)

ผู้ฟ้องคดีที่ ๑๙ เห็นว่าคำสั่งให้ใช้แบบจำลองฯ และกระบวนการบังคับใช้แบบจำลองฯ ของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ได้สร้างความเสียหายแก่สมาชิกของผู้ฟ้องคดีที่ ๑๙ และหากผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ยังบังคับใช้แบบจำลองฯ ต่อไป จะกระทบสิทธิของสมาชิกของผู้ฟ้องคดีที่ ๑๙ อย่างต่อเนื่อง จึงได้มอบหมายให้ตัวแทนของผู้ฟ้องคดีที่ ๑๙ จำนวน ๖ คน ดำเนินการฟ้องต่อศาลปกครองในคดีนี้

ผู้ฟ้องคดีที่ ๒๐ เป็นองค์กรชุมชนที่เกิดจากการรวมตัวกันขององค์กรชุมชนต่าง ๆ ในพื้นที่เทือกเขาบรรทัดในเขตจังหวัดตรังและจังหวัดพัทลุง ซึ่งชาวบ้านส่วนใหญ่ประกอบอาชีพทำสวนในลักษณะเกษตรผสมผสาน หรือที่ชุมชนในท้องถิ่นภาคใต้เรียกว่า “สวนผสม” อันเป็นวิถีการทำเกษตรในลักษณะที่เน้นความหลากหลายทางชีวภาพ โดยการปลูกพืชเศรษฐกิจ เช่น ยางพาราควบคู่กับการปลูกผักผลไม้ในพื้นที่เดียวกัน สอดคล้องกับสภาพภูมิประเทศที่เป็นพื้นที่ริมเทือกเขา ชุมชนในพื้นที่เทือกเขาบรรทัดส่วนใหญ่เป็นชุมชนดั้งเดิมมีหลักฐานแผนที่ของกรมศิลปากรระบุให้เห็นว่าสมัยมณฑลภูเก็ต พ.ศ. ๒๔๕๗ ได้มี

ชุมชนตั้งอยู่ในพื้นที่ที่เทือกเขาบรรทัดแล้ว เช่น ชุมชนบ้านตระ อำเภอบะเหลียน จังหวัดตรัง กระทั่งในปี ๒๕๑๘ พื้นที่เทือกเขาบรรทัดได้ถูกประกาศเป็นเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าเขาบรรทัด และประกาศเขตอุทยานแห่งชาติเขาปู่ – เขาย่า ในปี ๒๕๒๕ ทับซ้อนกับที่ดินทำกินและที่อยู่อาศัยของชุมชน ปัจจุบันทั้งสองพื้นที่อยู่ในความดูแลของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ หลังมีการประกาศเขตป่าอนุรักษ์ทับซ้อนกับพื้นที่ทำกินและที่อยู่อาศัยของชุมชน ส่งผลให้ชาวบ้านในพื้นที่หลายรายต้องถูกดำเนินคดีและขาดความมั่นคงในการประกอบอาชีพ จนกระทั่งวันที่ ๑๔ ตุลาคม ๒๕๔๓ ชาวบ้านในชุมชนต่างๆ ได้รวมตัวกันเพื่อยื่นข้อเสนอสู่รัฐบาลให้แก้ไข ปัญหา ในนามเครือข่ายรักเทือกเขาบรรทัดจังหวัดตรัง พัทลุงและนครศรีธรรมราช หลังจากนั้นจึงมีการจัดตั้งเป็นองค์กรชุมชน มีคณะกรรมการและกำหนดกติกาในการดูแลทรัพยากรธรรมชาติร่วมกัน โดยยึดหลักการจัดการและใช้ประโยชน์จากทรัพยากรธรรมชาติอย่างสมดุลและยั่งยืน ตามบทบัญญัติว่าด้วยสิทธิชุมชนตามรัฐธรรมนูญ จนพัฒนาเป็นเครือข่ายปฏิรูปที่ดินเทือกเขาบรรทัด ผู้ฟ้องคดีที่ ๒๐ ในคดีนี้

ปัจจุบันผู้ฟ้องคดีที่ ๒๐ ประกอบด้วยสมาชิกทั้งสิ้น ๑๔ องค์กรชุมชน มีคณะกรรมการเครือข่าย ซึ่งได้เลือกมาจากองค์กรสมาชิก มีหน้าที่ในการบริหารจัดการเครือข่ายให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ โดยมีวัตถุประสงค์ดังนี้

๑. พิทักษ์และรักษาที่ดินทำกินของเกษตรกรรายย่อยตามแนวทางสิทธิชุมชนในรูปแบบโฉนดชุมชน
๒. พิทักษ์สิทธิเกษตรกร เช่น สิทธิในกองทุนต่างๆ สิทธิในการได้รับการประกันราคา พืชผลของเกษตรกร ฯลฯ
๓. ปฏิบัติการและปกป้องสิทธิชุมชน พื้นฟูพัฒนาภูมิปัญญา ประเพณี ศิลปวัฒนธรรม ที่ดั้งเดิม รวมทั้งการจัดการทรัพยากรธรรมชาติของชุมชน ภายใต้รัฐธรรมนูญและปฏิญญาสากลว่าด้วยสิทธิมนุษยชน

๔. ผลักดัน สนับสนุน ส่งเสริมและการสร้างการมีส่วนร่วมในการกำหนดนโยบายและ
โครงการการพัฒนาของภาครัฐ

รายละเอียดปรากฏตามระเบียบการเครือข่ายปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรที่ เอกสาร

ท้ายคำฟ้องหมายเลข ๑๕ และผู้ฟ้องคดีที่ ๒๐ ได้ร่วมกันกำหนดแนวทางในการดำเนินการให้เป็นไปตาม

วัตถุประสงค์ที่ชัดเจน **รายละเอียดปรากฏตามเอกสารแผ่นพับของผู้ฟ้องคดีที่ ๒๐ เอกสารท้ายคำ**

ฟ้องหมายเลข ๑๖

ปัจจุบันผู้ฟ้องคดีที่ ๒๐ มีนโยบายในการส่งเสริมให้มีการจัดการทรัพยากรธรรมชาติใน
รูปแบบโฉนดชุมชน โดยอาศัยสิทธิชุมชนตามรัฐธรรมนูญและระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการจัดให้มี
โฉนดชุมชน พ.ศ. ๒๕๕๓ โดยมีองค์กรชุมชนที่เป็นสมาชิกของผู้ฟ้องคดีได้รับความเห็นชอบให้ดำเนินงาน
โฉนดชุมชนจากคณะกรรมการประสานงานเพื่อจัดให้มีโฉนดชุมชน รวม ๕ ชุมชน ได้แก่ องค์กรชุมชนบ้าน
ทับเขือ – ปลักหมู , องค์กรชุมชนบ้านลำขนุน , องค์กรชุมชนบ้านตระ , องค์กรชุมชนบ้านน้ำปลิว และองค์กร
ชุมชนบ้านไร่เหนือ **รายละเอียดปรากฏตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยการจัดให้มีโฉนดชุมชน**
พ.ศ.๒๕๕๓ และข้อมูลชุมชนที่ได้รับความเห็นชอบให้ดำเนินงานโฉนดชุมชน จำนวน ๕๕ ชุมชน เอกสาร
ท้ายคำฟ้องหมายเลข ๑๑ ที่ได้อ้างแล้ว (ลำดับที่ ๓๔-๓๘ ตามลำดับ)

โดยนอกจากนี้นายสมนึก พุฒนวล ซึ่งเป็นสมาชิกของผู้ฟ้องคดียังได้รับการแต่งตั้งให้เป็น
คณะกรรมการประสานเพื่อจัดให้มีโฉนดชุมชน ตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการจัดให้มีโฉนด
ชุมชน พ.ศ. ๒๕๕๓ **รายละเอียดปรากฏตามคำสั่งประธานกรรมการประสานงานเพื่อจัดให้มีโฉนด**
ชุมชน ที่ ๑/๒๕๕๓ ลงวันที่ ๙ กรกฎาคม ๒๕๕๓ เรื่องแต่งตั้งกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิคณะกรรมการ
ประสานงานเพื่อจัดให้มีโฉนดชุมชน เอกสารท้ายคำฟ้องหมายเลข ๑๗

อย่างไรก็ตามปัจจุบันผู้ฟ้องคดีที่ ๒๐ ยังไม่สามารถดำเนินการพิทักษ์ รักษาที่ดินทำกินของ
เกษตรกรรายย่อยตามแนวทางสิทธิชุมชนในรูปแบบโฉนดชุมชนตามวัตถุประสงค์ได้ เนื่องจากสมาชิกของผู้

ฟ้องคดีที่ ๒๐ ถูกผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ บังคับเรียกค่าเสียหายต่อทรัพย์สินตามแบบจำลองฯ ซึ่งเป็น การเรียกค่าเสียหายที่ไม่มีอยู่จริงและไม่ถูกต้องตามหลักวิชาการ ทำให้เกิดความวิตกกังวลว่าอาจถูก ดำเนินการในลักษณะเดียวกัน ไม่มั่นใจในการประกอบอาชีพโดยปกติ การดำเนินการของผู้ถูกฟ้องคดีจึงเป็น การดำเนินการที่จะเมิดต่อสิทธิของสมาชิกของผู้นำฟ้องคดีและกระทบต่อวัตถุประสงค์ของผู้ฟ้องคดีที่ ๒๐

ผู้ฟ้องคดีที่ ๒๐ ได้ร่วมกับเครือข่ายปฏิรูปที่ดินแห่งประเทศไทย เดินทางไปยื่นหนังสือต่อผู้ ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ให้ยุติการบังคับใช้แบบจำลองฯ แต่ก็ไม่ได้รับการแก้ไขปัญหาแต่อย่างใด ผู้ฟ้องคดีที่ ๒๐ จึง ได้มอบหมายให้ตัวแทนของผู้ฟ้องคดีที่ ๒๐ จำนวน ๕ คน ดำเนินการฟ้องคดีต่อศาลปกครองในคดีนี้

ผู้ฟ้องคดีที่ ๒๑ เป็นองค์กรภาคประชาชนที่รวมตัวกันเพื่อสร้างการจัดการที่ดินโดย ประชาชนในนาม เครือข่ายองค์กรชาวบ้านอนุรักษ์ลุ่มน้ำเขิน ซึ่งเกิดจากการรวมตัวกันของชาวบ้านบางส่วน ในพื้นที่ ๕ ตำบลของอำเภอคอนสารจังหวัดชัยภูมิ ได้แก่ ตำบลทุ่งพระ ตำบลทุ่งนาเลา ตำบลดงกลาง ตำบลทุ่งลุยลาย และตำบลห้วยยาง จากประวัติการเข้าบุกเบิกทำกินในพื้นที่บริเวณนี้พบว่า ได้มีชุมชนต่างๆ เข้ามาตั้งหมู่บ้านเพื่อประกอบอาชีพเพาะปลูกทำการเกษตรตั้งแต่ พ.ศ. ๒๔๙๖ โดยเฉพาะ ในพื้นที่บ้านทุ่งลุยลาย มีนายพรม บุญบำรุง เป็นบุคคลแรกที่เข้ามาอยู่อาศัย หลังจากนั้นได้ชักชวนญาติพี่น้องและชาวบ้านคนอื่นๆ เข้ามาตั้งบ้านเรือน กระทั่งในปี ๒๕๐๘ จึงได้มีการรับรองให้เป็นหมู่บ้านตาม กฎหมาย ประชาชนส่วนใหญ่ประกอบอาชีพทำการเกษตร โดยการทำไร่ ทำสวน ในลักษณะเกษตรแบบ ผสมผสาน

ปี ๒๕๔๓ พื้นที่บริเวณนี้ถูกประกาศเป็นเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าผาผึ้ง ครอบคลุมพื้นที่ตำบล ทุ่งพระ ตำบลทุ่งนาเลา ตำบลห้วยยาง และตำบลทุ่งลุยลาย โดยการประกาศเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าผาผึ้ง ส่วนหนึ่งได้ดำเนินการในพื้นที่ทับซ้อนกับที่ดินทำกินและที่อยู่อาศัยดั้งเดิมของชาวบ้านและชุมชน ทำให้ เกิดผลกระทบต่อสิทธิในการประกอบอาชีพของประชาชนโดยเฉพาะพื้นที่หมู่ที่ ๑ หมู่ที่ ๒ และหมู่ที่ ๖ ใน ตำบลทุ่งลุยลาย จำนวนทั้งสิ้น ๘๕ ครอบครัวยุ

ชาวบ้านซึ่งได้รับผลกระทบจากการประกาศเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าผาผึ้ง ได้รวมตัวจัดตั้งเป็น เครือข่ายองค์กรชาวบ้านอนุรักษ์ลุ่มน้ำเซิน เมื่อวันที่ ๙ พฤศจิกายน ๒๕๔๗ โดยมีวัตถุประสงค์ ดังนี้

๑. เพื่อติดตามกระบวนการแก้ไขปัญหาที่ดินทำกินของสมาชิกและเครือข่ายฯ
๒. เพื่อดูแลรักษาทรัพยากรและสิ่งแวดล้อมและการจัดการที่ดินโดยชุมชนอย่างยั่งยืน
๓. เพื่อรณรงค์เผยแพร่แนวคิด การบริหารจัดการที่ดินเพื่อชุมชนและโดยชุมชน
๔. สร้างอำนาจการจัดการที่ดิน ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมและการใช้ประโยชน์

อย่างยั่งยืนและเป็นธรรมทางสังคม

เครือข่ายองค์กรชาวบ้านอนุรักษ์ลุ่มน้ำเซิน ผู้ฟ้องคดีที่ ๒๑ มีสมาชิกอาศัยอยู่ใน ๕ โชน ได้แก่ โชนตำบลทุ่งพระ โชนตำบลทุ่งนาเลา โชนตำบลทุ่งลุยลาย โชนตำบลห้วยยาง โชนตำบลดงกลาง โดยมีคณะกรรมการเครือข่ายที่มาจากการคัดเลือก โชนละ ๓ คน รวมทั้งสิ้น ๑๕ คน และผู้ฟ้องคดีที่ ๒๑ ได้กำหนดระเบียบในการบริหารจัดการเครือข่ายเพื่อเป็นเครื่องมือในการพัฒนาองค์กรให้เกิดประสิทธิภาพ สามารถดำเนินการให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ได้ รายละเอียดปรากฏตามระเบียบเครือข่ายองค์กรชาวบ้านอนุรักษ์ลุ่มน้ำเซิน พ.ศ. ๒๕๕๑ เอกสารท้ายคำฟ้องหมายเลข ๑๔

ผู้ฟ้องคดีที่ ๒๑ มีนโยบายในการจัดการทรัพยากรในรูปแบบโฉนดชุมชน ตามบทบัญญัติรัฐธรรมนูญว่าด้วยสิทธิชุมชน และระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการจัดให้มีโฉนดชุมชน พ.ศ. ๒๕๕๓ มีสมาชิกของเครือข่ายได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการประสานงานเพื่อจัดให้มีโฉนดชุมชนให้ดำเนินงานโฉนดชุมชนแล้ว จำนวน ๒ ชุมชน คือ บ้านทุ่งลุยลายและบ้านดงกลาง รายละเอียดปรากฏตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยการจัดให้มีโฉนดชุมชน พ.ศ.๒๕๕๓ และข้อมูลชุมชนที่ได้รับความเห็นชอบให้ดำเนินงานโฉนดชุมชน จำนวน ๕๕ ชุมชน เอกสารท้ายคำฟ้องหมายเลข ๑๑ ที่ได้อ้างแล้ว

(ลำดับที่ ๒๒-๒๓ ตามลำดับ)

อย่างไรก็ตาม ในปัจจุบันผู้ฟ้องคดีที่ ๒๑ ยังไม่สามารถดำเนินการให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ในการสร้างการมีส่วนร่วมในการจัดการทรัพยากรของชุมชนได้ ทั้งนี้ เนื่องจากสมาชิกของผู้ฟ้องคดีที่ ๒๑ ยังคงถูกดำเนินคดีบังคับให้คดีใช้ค่าเสียหายต่อทรัพยากรธรรมชาติโดยผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ซึ่งเป็นการเรียกค่าเสียหายที่ไม่มีอยู่จริงและไม่ถูกต้องตามหลักวิชาการ รวมทั้งไม่เป็นไปตามข้อเท็จจริงเกี่ยวกับวิธีการประกอบอาชีพการเกษตร ทำให้สมาชิกของผู้ฟ้องคดีที่ ๒๑ เกิดความวิตกกังวลว่าอาจถูกดำเนินการในลักษณะเดียวกัน เกิดความไม่มั่นใจในการประกอบอาชีพโดยปกติ การดำเนินการของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ จึงเป็นการดำเนินการที่ละเมิดต่อสิทธิของสมาชิกของผู้ฟ้องคดีและกระทบต่อวัตถุประสงค์ของผู้ฟ้องคดีที่ ๒๑ ทำให้ผู้ฟ้องคดีที่ ๒๑ และสมาชิกได้รับความเดือดร้อนเสียหายหรืออาจจะได้รับความเดือดร้อนเสียหายโดยมิอาจหลีกเลี่ยงได้ ผู้ฟ้องคดีที่ ๒๑ ได้ร่วมกับเครือข่ายปฏิรูปที่ดินแห่งประเทศไทย เดินทางไปยื่นหนังสือต่อผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ให้ยุติการบังคับใช้แบบจำลองฯ แต่ก็ไม่ได้รับการแก้ไขปัญหแต่อย่างใด ผู้ฟ้องคดีที่ ๒๑ จึงได้มอบหมายให้ผู้แทนองค์กร จำนวน ๖ คน ดำเนินการยื่นฟ้องคดีต่อศาลปกครองเพื่อขอให้ศาลเพิกถอนคำสั่งให้ใช้แบบจำลองดังกล่าวในคดีนี้

ผู้ฟ้องคดีที่ ๒๒ เป็นองค์กรชุมชน ชื่อเครือข่ายองค์กรชาวบ้านอนุรักษ์และฟื้นฟูป่าภูผาแดง อันเป็นการรวมตัวกันของประชาชนสองหมู่บ้าน ได้แก่ หมู่บ้านห้วยกลทาและห้วยระหงส์ ชุมชนหมู่บ้านห้วยกลทาและหมู่บ้านห้วยระหงส์ ซึ่งเป็นชุมชนท้องถิ่นดั้งเดิมที่อาศัยทำกินอยู่ในพื้นที่ดังกล่าวมาเป็นเวลาต่อเนื่องยาวนาน โดยมีประวัติความเป็นมาโดยสังเขปดังนี้

ชุมชนบ้านห้วยกลทา ก่อตั้งมาตั้งแต่ก่อนการสร้างถนนหมายเลข ๑๒ สายชุมแพ-หล่มสักใน พ.ศ. ๒๕๑๓ หลักฐานการทำกินบนที่ดินที่พบ คือ เอกสารการเสียภาษีบำรุงที่ดินท้องที่ ไบ ภ.บ.ท. ๑๑ ของนายทา คำพิมพ์ พ.ศ. ๒๕๒๑ ต่อมา พ.ศ. ๒๕๒๔ กรมป่าไม้ประกาศพื้นที่ป่าเป็นป่าสงวนแห่งชาติ ลุ่มน้ำป่าสักฝั่งซ้าย โดยเจ้าหน้าที่ป่าไม้เข้าไปสั่งให้ชาวบ้านย้ายออกจากพื้นที่ภายใน ๗ วัน แต่ไม่ได้ย้ายออก

พ.ศ. ๒๕๓๓ มีชาวบ้านบางรายถูกยึดทะเบียนบ้านแต่เจ้าหน้าที่ก็ได้เอาทะเบียนบ้านกลับมาให้ และไม่มี การขับไล่ชาวบ้านอีก

ปัจจุบันชุมชนบ้านห้วยกลทา ตั้งอยู่ที่ หมู่ ๖ ตำบลปากช่อง อำเภอหล่มสัก จังหวัด เพชรบูรณ์ และมีครัวเรือนจำนวน ๒๗ ครัวเรือน มีพื้นที่ แบ่งเป็นที่อยู่อาศัยทั้งหมด ๑๙ ไร่ ๓ งาน ๕๕ ตารางวา ที่ดินทำกิน ๑๓๙ ไร่ ๑ งาน ๔๕ ตารางวา และพื้นที่ป่าชุมชน ๑,๕๐๐ ไร่ ประชาชนที่อาศัยอยู่ในชุมชน ทั้งหมดประกอบอาชีพเกษตรกรรม หาของป่า และรับจ้างทั่วไป โดยมีวิถีชีวิตที่เกี่ยวเนื่องกันระหว่างชุมชนกับ ทรัพยากรธรรมชาติ กล่าวคือ ชุมชนต้องพึ่งพาทรัพยากรธรรมชาติแต่ในขณะเดียวกันนั้นชุมชนก็ร่วมกับ อนุรักษ์ บำรุงรักษา ทรัพยากรธรรมชาติควบคู่กันไปด้วย

ชุมชนบ้านห้วยระหงส์ เริ่มมีการตั้งรกรากประมาณ ปี พ.ศ. ๒๔๖๐ โดยกลุ่มชาวบ้าน จำนวน ๑๑ ครัวเรือนอพยพ มาจาก บ้านหลักด่าน อำเภอหล่มเก่า มาตั้งถิ่นฐานอยู่ที่บริเวณสันเนิน ห่าง จากที่ตั้งโรงเรียนบ้านห้วยระหงส์ประมาณ ๕๐๐ เมตร ต่อมาเมื่อเกิดการขาดแคลนน้ำ จึงพากันอพยพหา ที่อยู่ใหม่บริเวณริมห้วย ซึ่งชาวบ้านเรียกว่า “ห้วยระหงส์” โดยต้นกำเนิดของลำห้วยระหงส์ คือ ถ้ำผาหงส์ เดิมบ้านห้วยระหงส์เป็นเขตการปกครองของตำบลน้ำหนาว อำเภอหล่มเก่า ใน พ.ศ. ๒๔๘๘ จึงเปลี่ยนเป็น เขตการปกครองของ อำเภอหล่มสัก โดยรวมกับบ้านวังยาว เป็นหมู่ที่ ๖ ตำบลปากช่อง ต่อมาบ้านห้วย ระหงส์ได้แยกเขตการปกครองออกจากบ้านวังยาว เมื่อ พ.ศ. ๒๕๑๕ มีการตัดถนนสายหล่มสัก – ชุมแพ ผ่านบ้านห้วยระหงส์ทำให้การคมนาคมสะดวกขึ้น จึงมีชาวบ้านจากตำบลใกล้เคียงอพยพเข้ามาทำกินกัน มากขึ้นซึ่งอาชีพส่วนใหญ่ของชาวบ้าน คือ การทำไร่ และเก็บพืชผักตามฤดูกาลจากในป่าชาย

บ้านห้วยระหงส์เป็นหมู่บ้านที่มีประวัติศาสตร์มายาวนานรวม ๑๐๐ ปี โดยการนำของนาย ป้อง ขวัญใจ และต่อมาได้ร่วมกันตั้งชื่อหมู่บ้านว่า ห้วยระหงส์ เนื่องจากการมาครั้งแรกนั้นพื้นที่มีความ อุดมสมบูรณ์มาก มีป่าไม้และสัตว์ป่าจำนวนมากและต่อมาได้ร่วมกัน ตั้งวัดและโรงเรียน และคัดเลือกผู้นำ หมู่บ้านคือ นายตัน แสนเผือก เป็นผู้ใหญ่บ้านในปี พ.ศ. ๒๔๘๐

ตั้งแต่เริ่มก่อตั้งชุมชนมา มีเหตุการณ์ที่สำคัญเกิดขึ้นในพื้นที่หลายเหตุการณ์ดังนี้

พ.ศ. ๒๕๒๔ กรมป่าไม้ประกาศพื้นที่ป่าเป็นป่าสงวนแห่งชาติ ลุ่มน้ำป่าสักฝั่งซ้าย มีเจ้าหน้าที่ป่าไม้เข้าไปข่มขู่ให้ชาวบ้านห้วยกลทา ให้ย้ายออกจากพื้นที่ภายใน ๗ วัน แต่เมื่อไม่มีการย้ายออก ก็ไม่ได้มีการเข้ามาขับไล่ ต่อมาในปี พ.ศ. ๒๕๔๒ ได้มีการประกาศเขตป่าสงวนแห่งชาติ ลุ่มน้ำป่าสักฝั่งซ้าย เป็นเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าภูผาแดง โดยที่ไม่มีการแจ้งให้ชาวบ้านทราบ

พ.ศ. ๒๕๔๖ มีเจ้าหน้าที่ป่าไม้จาก สำนักงานบริการพื้นที่อนุรักษ์ที่ ๑๑ พิษณุโลก มารังวัดพื้นที่ทำกินของชาวบ้าน โดยแจ้งกับชาวบ้านว่าจะมีการรังวัดที่ดินเพื่อออกเอกสารสิทธิให้ โดยชาวบ้านต้องจ่ายค่ารังวัดพื้นที่ให้กับเจ้าหน้าที่ แต่ในการรังวัดชาวบ้านไม่มีส่วนร่วม และบางพื้นที่มีหลักหมุดไม่ครบ

พ.ศ. ๒๕๔๗ ชาวบ้านห้วยระหงส์ ได้ยื่นหนังสือร้องทุกข์กรณีเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าภูผาแดงทับที่ทำกิน ต่อหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง แต่การดำเนินการไม่มีความคืบหน้าแต่อย่างใด ต่อมาในปี พ.ศ. ๒๕๔๘ ชาวบ้านห้วยระหงส์ ห้วยกลทา ห้วยห้วยน้อย และบ้านหวาย ได้ร่วมกันชุมนุมที่ศาลากลางจังหวัด เพชรบูรณ์และที่ว่าการอำเภอหล่มสัก เรียกร้องให้มีการแก้ไขปัญหาคกรณีเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าภูผาแดงทับที่ดินทำกินและที่อยู่อาศัย แต่ปัญหาก็ไม่ได้รับการแก้ไข และในปีดังกล่าว ชาวบ้านห้วยกลทาถูกเจ้าหน้าที่เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าภูผาแดงแจ้งความดำเนินคดี เนื่องจากไปรับจ้างหักข้าวโพดซึ่งศาลชั้นต้นยกฟ้อง

หลังจากมีการประกาศเขตพื้นที่รักษาพันธุ์สัตว์ป่าภูผาแดงซึ่งมีบางส่วนทับที่ดินของชาวบ้านทั้งบ้านห้วยกลทาและห้วยระหงส์ ชาวบ้านก็ได้มีการเรียกร้องให้มีการแก้ไขปัญหา แต่ก็ไม่มีการแก้ไข ต่อมาในปี ๒๕๔๘ ชาวบ้านหมู่บ้านห้วยกลทาและห้วยระหงส์ได้ถูกดำเนินคดีเรียกค่าเสียหายต่อทรัพยากรธรรมชาติตามแบบจำลองฯ รวม ๒ คดี มีจำเลย ๑๗ คน โดยอาศัยฐานจากคำสั่งของผู้ถูกฟ้องคดี

ที่ ๑

เมื่อต้องเผชิญกับปัญหาคุกคามจากหน่วยงานรัฐโดยไม่ชอบธรรมอย่างต่อเนื่อง ชาวบ้าน
ห้วยกลทาและห้วยระหงส์ได้มีการรวมตัวกันเป็นเครือข่ายองค์กรชาวบ้านอนุรักษ์และฟื้นฟูป่าภูผาแดงในปี
๒๕๔๘ โดยมีวัตถุประสงค์ดังนี้

- ๑) สร้างการมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการทรัพยากรของชุมชน เช่น การจัดการทรัพยากร
ป่า การจัดการที่ดินโดยชุมชน
- ๒) สร้างกองทุนสวัสดิการกลุ่มให้เข้มแข็ง
- ๓) ทำการผลิตบนที่ดินทำกินตนเองอย่างยั่งยืนเพื่อการสร้างคุณภาพชีวิตที่ดียิ่งขึ้น
- ๔) ประสานภาคีความร่วมมือในการทำงาน เช่น หน่วยงานภาครัฐ สถานศึกษา องค์กร

อิสระ เป็นต้น

รายละเอียดปรากฏตามข้อมูลเครือข่ายองค์กรชาวบ้านอนุรักษ์ป่าภูผาแดง เอกสารท้ายคำฟ้องหมายเลข ๑๙

อย่างไรก็ตาม ผู้ฟ้องคดีที่ ๒๒ ยังไม่สามารถดำเนินกิจกรรมตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้
เนื่องจากสมาชิกจำนวนมากยังอยู่ระหว่างถูกดำเนินคดี และสมาชิกที่เหลือมีความวิตกกังวลว่าจะถูกเรียก
ค่าเสียหายต่อทรัพยากรธรรมชาติอันเนื่องมาจากคำสั่งให้ใช้บังคับแบบจำลองฯ ของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ทำให้
สมาชิกเครือข่ายไม่สามารถใช้ชีวิตตามวิถีชีวิตปกติของตนได้เช่นที่เคยเป็นมา ซึ่งยอมถือได้ว่าการออกคำสั่ง
ให้ใช้แบบจำลองฯ และกระบวนการบังคับใช้แบบจำลองดังกล่าว ของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ เป็นการกระทำที่
ละเมิดต่อสิทธิชุมชนของสมาชิกของผู้ฟ้องคดีที่ ๒๒ และกระทบต่อวัตถุประสงค์ผู้ฟ้องคดีที่ ๒๒

ผู้ฟ้องคดีที่ ๒๒ ได้ร่วมกับเครือข่ายปฏิรูปที่ดินแห่งประเทศไทย เดินทางไปยื่นหนังสือต่อผู้
ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ให้ยุติการบังคับใช้แบบจำลองฯ แต่ก็ไม่ได้รับการแก้ไขปัญหาแต่อย่างใด ผู้ฟ้องคดีที่ ๒๒ ใน
ฐานะชุมชนท้องถิ่นดั้งเดิม จึงได้มอบหมายให้ผู้แทนจำนวน ๖ คน ดำเนินการยื่นฟ้องคดีต่อศาลปกครองเพื่อ
ขอให้ศาลเพิกถอนคำสั่งให้ใช้แบบจำลองดังกล่าวในคดีนี้

ผู้ฟ้องคดีที่ ๒๓ เป็นองค์กรเอกชน ซึ่งมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาและพัฒนาองค์ความรู้ในการอนุรักษ์ ป่าไม้ และการใช้ประโยชน์จากทรัพยากรในพื้นที่ชายฝั่ง ลุ่มน้ำและทะเลอย่างยั่งยืน ดำเนินการให้มีการอนุรักษ์ ป่าไม้ และใช้ประโยชน์ทรัพยากรในพื้นที่ชายฝั่งลุ่มน้ำและทะเลอย่างยั่งยืน ตลอดจนการเสริมสร้างความเข้าใจอันดีและก่อให้เกิดความร่วมมือในการพัฒนาอย่างยั่งยืนระหว่างภาคประชาชน ภาควิชาการ ภาครัฐ รวมถึงความร่วมมือเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืนระหว่างประเทศ ทั้งนี้ ผู้ฟ้องคดีขอเรียนต่อศาลว่าปัจจุบันผู้ฟ้องคดีที่ ๒๓ มีพื้นที่ทำงานในการดำเนินการให้เป็นไปตามกรอบวัตถุประสงค์ที่กล่าวมาข้างต้น ในพื้นที่ชุมชนชาวประมงพื้นบ้านเขตจังหวัดตรัง กระบี่ และสตูล ซึ่งส่วนหนึ่งได้ถูกประกาศเป็นเขตอุทยานแห่งชาติหาดเจ้าไหม เขตอุทยานแห่งชาติหมู่เกาะเภตรา

ผู้ฟ้องคดีที่ ๒๓ ขอเรียนต่อศาลว่า แบบจำลองฯ ของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ เป็นหลักเกณฑ์ที่ไม่ได้ตั้งอยู่บนฐานของข้อเท็จจริงและหลักการทางวิชาการ ดังที่จะได้กล่าวต่อไป ดังนั้น การนำแบบจำลองซึ่งไม่ถูกต้องดังกล่าวมาบังคับใช้กับประชาชน จึงเป็นการขัดกับวัตถุประสงค์ในการศึกษาและพัฒนาองค์ความรู้ด้านการอนุรักษ์ ป่าไม้ และใช้ประโยชน์จากทรัพยากรอย่างยั่งยืน รวมทั้งจะก่อให้เกิดความขัดแย้งระหว่างหน่วยงานภาครัฐกับภาคประชาชนเกี่ยวกับสิทธิในการจัดการทรัพยากรธรรมชาติมากยิ่งขึ้น ซึ่งอาจทำให้การดำเนินการให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ของผู้ฟ้องคดีที่ ๒๓ ไม่อาจบรรลุผลได้ จึงต้องนำคดีมาฟ้องต่อศาล

ผู้ฟ้องคดีขอเรียนว่า ผู้ฟ้องคดีและเกษตรกรในชุมชนท้องถิ่นต่างๆ ทั่วไป ล้วนจำเป็นต้องใช้ที่ดินและทรัพยากรธรรมชาติ ป่าไม้ แหล่งน้ำและทรัพยากรอื่น ๆ เพื่อเป็นที่อยู่อาศัยและประกอบอาชีพทำมาหากินเลี้ยงครอบครัว รวมทั้งมีแนวทางในการรักษาทรัพยากรธรรมชาติให้ยั่งยืนมาได้จนถึงปัจจุบัน ซึ่งวิถีการอยู่อาศัยและการทำเกษตรกรรมของผู้ฟ้องคดีและเกษตรกรในแต่ละพื้นที่จะมีความแตกต่างกันขึ้นอยู่กับสภาพภูมิประเทศ ทรัพยากรธรรมชาติและภูมิปัญญาท้องถิ่นที่สืบทอดกันมา ทั้งนี้จากข้อมูลและข้อเท็จจริง

ดังกล่าวข้างต้นแสดงให้เห็นถึงลักษณะวิถีชีวิตและการใช้ประโยชน์จากทรัพยากรธรรมชาติอย่างสมดุลและยั่งยืน ดังต่อไปนี้

๑. การใช้ประโยชน์จากที่ดินเพื่อเป็นที่ตั้งบ้านเรือน ซึ่งโดยวิถีชีวิตของชาวบ้านหรือเกษตรกรในชนบทมักมีการปลูกสร้างบ้านเรือนเพื่อเป็นที่อยู่อาศัยอยู่ใกล้กับแหล่งทรัพยากรธรรมชาติ

๒. การใช้ประโยชน์จากทรัพยากรธรรมชาติเพื่อเป็นแหล่งอาหารและแหล่งสมุนไพร โดยเฉพาะผลผลิตจากป่า เช่น ผัก ปลา เห็ด ฯลฯ

๓. การใช้ประโยชน์จากทรัพยากรธรรมชาติเพื่อเป็นพื้นที่ในการทำการเกษตร เพาะปลูก เลี้ยงสัตว์ ทำไร่ ทำสวน ซึ่งสามารถประกอบอาชีพสร้างรายได้เลี้ยงครอบครัว รวมทั้งสามารถนำผลผลิตทางการเกษตรออกมาหล่อเลี้ยงสังคม

๔. การใช้พื้นที่ป่าเพื่อประกอบพิธีกรรมและประเพณีตามความเชื่อของแต่ละพื้นที่ เช่น การเซ่นไหว้บูชาพระแม่ธรณี พระแม่โพสพ

๕. การร่วมกันดูแล อนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติให้คงความอุดมสมบูรณ์อย่างยั่งยืน เป็นประโยชน์แก่ประชาชนในพื้นที่อื่นๆ รวมทั้งเป็นการรักษาไว้ให้คนรุ่นต่อไป เช่น การบวชป่า การปลูกป่า การทำฝายน้ำล้น เป็นต้น

ผู้ฟ้องคดีขอเรียนต่อศาลว่าการออกคำสั่งให้ใช้แบบจำลองเป็นหลักเกณฑ์ในการเรียกค่าเสียหายและกระบวนการบังคับใช้แบบจำลองฯ เพื่อดำเนินคดีกับผู้ฟ้องคดีและคนอื่นๆ ก่อให้เกิดผลกระทบต่อวิถีชีวิตการทำมาหากินโดยปกติสุข รวมทั้งสิทธิในการใช้ประโยชน์จากทรัพยากรของผู้ฟ้องคดีและชาวบ้านคนอื่นๆ ดังนี้

๑. ทำให้ผู้ฟ้องคดีต้องรับภาระในการต้องชำระหนี้ที่ไม่ได้มีอยู่จริงและตนเองไม่ได้ก่อให้เกิดขึ้น เนื่องจากการถูกเรียกค่าเสียหายตามหลักเกณฑ์ดังกล่าว มีรายละเอียดที่ไม่สอดคล้องกับความเป็นจริง

มีมูลค่าที่สูง ซึ่งหากผู้ฟ้องคดีต้องถูกบังคับให้ต้องชดใช้ค่าเสียหายตามจำนวนและหลักเกณฑ์ดังกล่าวย่อมทำให้ผู้ฟ้องคดีและชาวบ้านคนอื่นๆ เกิดความเครียดวิตกกังวล เกิดภาระหนี้สิน และสภาพจิตใจย่ำแย่

๒. การมีคำสั่งให้ประเมินค่าเสียหายตามแบบจำลองฯ เป็นการกระทบต่อสิทธิในการใช้ประโยชน์ การบำรุงรักษาทรัพยากรธรรมชาติตามรัฐธรรมนูญมาตรา ๖๖ และ ๖๗ ทำให้ผู้ฟ้องคดีไม่สามารถประกอบอาชีพทำมาหากินในพื้นที่ที่ถูกบังคับเรียกค่าเสียหายเพื่อเลี้ยงชีพได้ตามปกติ เนื่องจากเกรงว่าจะถูกฟ้องร้องบังคับให้ชำระหนี้ที่ผู้ฟ้องคดีไม่ได้เป็นผู้ก่อขึ้น

๓. การมีคำสั่งให้ใช้และกระบวนการบังคับใช้แบบจำลองฯ ถือเป็นกรกล่าวหาที่ร้ายแรงกับผู้ฟ้องคดี และชาวบ้านเกษตรกรซึ่งเป็นผู้มีวิถีการผลิตและการดำรงชีพที่ไม่ทำลายทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม มีส่วนช่วยบำรุงรักษาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมให้ดำรงอยู่อย่างสมดุลและยั่งยืนอีกด้วย แต่กลับถูกกล่าวหาว่าเป็นผู้ทำลายทรัพยากรธรรมชาติและเป็นตัวการทำให้อุณหภูมิเพิ่มสูงขึ้น ทำให้คนทั่วไปเข้าใจคลาดเคลื่อนไปว่า เป็นผู้ก่อให้เกิดภาวะโลกร้อน ซึ่งเป็นการกล่าวหาที่ขัดแย้งต่อความเป็นจริง

ผู้ฟ้องคดีได้ดำเนินการเพื่อให้มีการแก้ไขปัญหาดังกล่าวโดยได้ร้องเรียนไปยังสภาที่ปรึกษาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ เพื่อขอให้ตรวจสอบกรณีปัญหาข้างต้น โดยสภาที่ปรึกษาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติได้ตรวจสอบข้อเท็จจริงและมีความเห็นเสนอต่อรัฐบาลให้ทบทวนงานวิจัยว่าด้วยความเสียหายด้านสิ่งแวดล้อม เนื่องจากยังขาดความสมบูรณ์และไม่เป็นที่ยอมรับทางวิชาการ โดยให้มีการยุติการนำผลการวิจัยมาใช้ฟ้องร้องเรียกค่าเสียหายจากประชาชน **รายละเอียดปรากฏตามรายงานความเห็นและข้อเสนอแนะของสภาที่ปรึกษาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ เอกสารท้ายคำฟ้องหมายเลข ๒๐**

นอกจากนี้ ผู้ฟ้องคดีได้มีการร้องเรียนไปยัง อนุกรรมการด้านสิทธิชุมชน คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติเพื่อตรวจสอบกรณีดังกล่าว ปัจจุบันอยู่ในระหว่างการดำเนินการตรวจสอบของคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ

ผู้ฟ้องคดีขอเรียนต่อศาลว่า ผู้ฟ้องคดีในนามเครือข่ายปฏิรูปที่ดินแห่งประเทศไทยและนักวิชาการในสาขาวิชาต่างๆ ได้พยายามสะท้อนปัญหาและข้อเท็จจริง ความไม่ถูกต้องของแบบจำลองฯ และผลกระทบต่อประชาชน รวมทั้งเสนอแนวทางในการแก้ไขปัญหาค่าเสียหายที่ใช้หลักเกณฑ์ตามแบบจำลองฯ มาเป็นฐานในการบังคับเรียกค่าเสียหายของผู้ถูกฟ้องคดีทั้งสองมาโดยตลอด แต่ผู้ถูกฟ้องคดีทั้งสองกลับไม่รับฟังหรือปรับปรุงแก้ไขแบบจำลองฯ ให้ถูกต้องแต่อย่างใด ยังคงใช้แบบจำลองดังกล่าวเป็นฐานในการเรียกค่าเสียหายกับผู้ฟ้องคดีและประชาชนที่อยู่ในพื้นที่ป่าอนุรักษ์อื่นๆ ถือเป็นการละเมิดสิทธิในการดูแลรักษาและใช้ประโยชน์จากทรัพยากร ก่อให้เกิดความเดือดร้อนเสียหายแก่ประชาชนอย่างกว้างขวาง ทั้งนี้ ผู้ฟ้องคดีในนามเครือข่ายปฏิรูปที่ดินแห่งประเทศไทยได้มีหนังสือไปยังผู้ถูกฟ้องคดีทั้งสอง เพื่อขอให้ยุติการบังคับใช้แบบจำลองฯ รายละเอียดปรากฏตามหนังสือเครือข่ายปฏิรูปที่ดินแห่งประเทศไทยที่ คปท.๒๘/๒๕๕๓ ลงวันที่ ๓๐ พฤศจิกายน ๒๕๕๓ และ คปท.๔๓/๒๕๕๔ ลงวันที่ ๑๓ กันยายน ๒๕๕๔ เอกสารท้ายคำฟ้องหมายเลข ๒๑ ซึ่งผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ และผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ได้มีหนังสือชี้แจงกลับมาว่าไม่สามารถดำเนินการยกเลิกการบังคับใช้แบบจำลองฯ ได้และยืนยันจะใช้แบบจำลองการคิดค่าเสียหายนี้ต่อไป รายละเอียดปรากฏตามหนังสือกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่าและพันธุ์พืช ลงวันที่ ๔ มกราคม ๒๕๕๔ และหนังสือกรมป่าไม้ ลงวันที่ ๑๓ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๕ เอกสารท้ายคำฟ้องหมายเลข ๒๒ ส่งผลให้ยังคงมีการนำแบบจำลองฯ มาบังคับใช้เป็นหลักเกณฑ์ในการคิดค่าเสียหายต่อทรัพยากรธรรมชาติจากผู้ฟ้องคดีและประชาชนอื่นๆ อย่างต่อเนื่อง ทั้งนี้ผู้ฟ้องคดีทั้งหมดขอเรียนต่อศาลว่าผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ได้มีการพัฒนาแบบจำลองการคิดค่าเสียหายทางสิ่งแวดล้อมที่ไม่สอดคล้องกับข้อเท็จจริงและยังคงใช้หลักเกณฑ์วิธีคิดที่ไม่เป็นไปตามหลักทางวิชาการเช่นเดิม โดยล่าสุดผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ได้มีหนังสือเผยแพร่เอกสารการประเมินมูลค่าความหลากหลายทางชีวภาพของระบบนิเวศต้นน้ำซึ่งมีมูลค่าความเสียหายที่สูงขึ้น อันอาจนำมาบังคับใช้กับประชาชนในอนาคต รายละเอียดปรากฏตามหนังสือกรม

อุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่าและพันธุ์พืช ที่ ทส. ๐๙๐๘.๒ / ๗๐๘๔ ลงวันที่ ๒๖ เมษายน ๒๕๕๕

เอกสารท้ายคำฟ้องหมายเลข ๒๓

จากที่ผู้ฟ้องคดีได้เรียนต่อศาลข้างต้น จะเห็นได้ว่าผู้ฟ้องคดีทั้งหมดถือเป็นผู้เดือดร้อนเสียหายหรืออาจได้รับความเดือดร้อนเสียหายจากการกระทำของผู้ถูกฟ้องคดีทั้งสอง และมีสิทธิฟ้องคดีเพื่อเพิกถอนการกระทำที่ละเมิดสิทธิชุมชนตามที่รัฐธรรมนูญมาตรา ๖๖ และคำแนะนำของประธานศาลปกครองสูงสุดในการดำเนินคดีปกครองเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อม ข้อ ๓ พ.ศ.๒๕๕๔ ระบุไว้

ด้วยข้อเท็จจริงและเหตุผลที่กล่าวมาทั้งหมดข้างต้น ผู้ฟ้องคดีทั้งหมดจึงถือเป็นผู้ได้รับความเสียหายหรืออาจได้รับความเสียหายโดยตรงจากคำสั่งให้ใช้และกระบวนการบังคับใช้แบบจำลองฯ ตลอดจนการละเลยไม่ยุติการบังคับใช้แบบจำลองทั้งที่ได้รับทราบข้อมูลความไม่ถูกต้องและไม่มีมาตรฐานตามหลักวิชาการ

ข้อ ๓. การมีคำสั่งให้ใช้และกระบวนการบังคับใช้แบบจำลองฯ เป็นหลักเกณฑ์ในการคิดคำนวณค่าเสียหายประกอบการฟ้องร้องเรียกค่าเสียหายต่อทรัพยากรธรรมชาติจากผู้ฟ้องคดีและประชาชน ตามมาตรา ๙๗ พระราชบัญญัติส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ พ.ศ.๒๕๓๕ เป็นการกระทำทางปกครองที่ไม่ชอบด้วยกฎหมาย โดยมีเหตุแห่งความไม่ชอบด้วยกฎหมายหลายประการ ดังต่อไปนี้

๓.๑) การออกคำสั่งของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ และที่ ๒ ให้ใช้บังคับแบบจำลองฯ มิได้จัดให้มีกระบวนการรับฟังความคิดเห็นของประชาชนตามที่รัฐธรรมนูญและกฎหมายกำหนด เป็นการกระทำทางปกครองที่ไม่ชอบด้วยกฎหมายเนื่องจากดำเนินการไม่ถูกต้องตามรูปแบบขั้นตอนหรือวิธีการอันเป็นสาระสำคัญตามที่กฎหมายกำหนดไว้

ผู้ฟ้องคดีขอเรียนต่อศาลว่า คำสั่ง ให้นำแบบจำลองฯ มาใช้ในการคิดคำนวณค่าเสียหายในการเรียกค่าเสียหายต่อทรัพยากรธรรมชาติของรัฐของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ และที่ ๒ ซึ่งมีผลบังคับเป็นการทั่วไป

ให้หน่วยงานที่ได้รับคำสั่งยึดถือปฏิบัติโดยการนำแบบจำลองฯ ไปใช้ในการฟ้องเรียกค่าเสียหายต่อ
 ทรัพยากรธรรมชาติจากผู้ฟ้องคดีและประชาชน อันมีผลทำให้ผู้ฟ้องคดีและประชาชนอาจตกอยู่ในบังคับให้
 ต้องชดใช้ค่าเสียหายตามที่ผู้ถูกฟ้องคดีทั้งสองมีคำสั่ง ถือเป็นการกระทำทางปกครองและการปฏิบัติหน้าที่
 บริหารราชการที่มีผลกระทบต่อประชาชน

ข้อเท็จจริงปรากฏว่า ผู้ถูกฟ้องคดีทั้งสองใช้อำนาจดำเนินการไปโดยมิได้จัดให้มี
 กระบวนการรับฟังความคิดเห็นจากประชาชนหรือแม้แต่พนักงานวิชาการผู้เชี่ยวชาญในสาขาวิชาที่เกี่ยวข้องเพื่อ
 ตรวจสอบความถูกต้องของแบบจำลองฯ เลย ทั้งที่ตามมาตรา ๘ แห่งพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยหลักเกณฑ์
 และวิธีการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี พ.ศ.๒๕๔๖ บัญญัติไว้ว่า

“ในการบริหารราชการเพื่อประโยชน์สุขของประชาชน ส่วนราชการจะต้องดำเนินการโดยถือ
 ว่าประชาชนเป็นศูนย์กลางที่จะได้รับการบริการจากรัฐ และจะต้องมีแนวทางการบริหารราชการดังต่อไปนี้...

(๓) ก่อนเริ่มดำเนินการ ส่วนราชการต้องจัดให้มีการศึกษาวิเคราะห์ผลดีและผลเสียให้
 ครบถ้วนทุกด้าน กำหนดขั้นตอนการดำเนินการที่โปร่งใส มีกลไกตรวจสอบการดำเนินการในแต่ละขั้นตอน
 ในกรณีที่มีการกิจใดจะมีผลกระทบต่อประชาชน ส่วนราชการต้องดำเนินการรับฟังความคิดเห็นของประชาชน
 หรือชี้แจงทำความเข้าใจเพื่อให้ประชาชนได้ตระหนักถึงประโยชน์ที่ส่วนรวมจะได้รับจากภารกิจนั้น”

ประกอบกับตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ.๒๕๕๐ มาตรา ๕๗ วรรคสอง
 บัญญัติไว้ว่า

“การวางแผนพัฒนาสังคม เศรษฐกิจ การเมือง และวัฒนธรรม การเวนคืนอสังหาริมทรัพย์
 การวางผังเมือง การกำหนดเขตการใช้ประโยชน์ที่ดิน และการออกกฎที่อาจมีผลกระทบต่อส่วนได้เสีย
 สำคัญของประชาชน ให้รัฐจัดให้มีกระบวนการรับฟังความคิดเห็นของประชาชนอย่างทั่วถึงก่อนดำเนินการ”

จากบทบัญญัติดังกล่าว ก่อนที่ผู้ถูกฟ้องคดีทั้งสอง จะมีคำสั่งให้นำแบบจำลองฯ มาบังคับ
 ใช้ในการคิดคำนวณค่าเสียหายประกอบการเรียกค่าเสียหายต่อทรัพยากรธรรมชาติ ผู้ถูกฟ้องคดีทั้งสองมี

หน้าที่ต้องดำเนินการจัดให้มีกระบวนการรับฟังความคิดเห็นของประชาชนต่อการบังคับใช้แบบจำลองฯ ก่อน เพื่อให้เกิดกระบวนการมีส่วนร่วมในการพิจารณาถึงความถูกต้อง ผลดีผลเสีย ประโยชน์และผลกระทบที่จะเกิดขึ้นจากการบังคับใช้แบบจำลองฯ อันจะนำมาซึ่งประสิทธิภาพในการบังคับใช้กฎหมายให้บรรลุตามวัตถุประสงค์ ในขณะที่เดียวกันก็ไม่ก่อให้เกิดการละเมิดสิทธิหรือผลกระทบแก่ประชาชนจนเกินสมควรด้วย

นอกจากนี้ ในการนำแบบจำลองฯ ซึ่งมีลักษณะเป็นงานวิชาการที่เกิดขึ้นจากกระบวนการตั้งสมมติฐานและทดลองศึกษาภายใต้ขอบเขตพื้นที่ที่จำกัดและมีการควบคุมปัจจัยตัวแปรในการทดลอง มาใช้บังคับเป็นการทั่วไปกับสภาพข้อเท็จจริงที่ทรัพยากรธรรมชาติและระบบนิเวศ มีความแตกต่างหลากหลาย และไม่สามารถควบคุมตัวแปรทางธรรมชาติได้ และมีผลเป็นการกระทบสิทธิของประชาชน ทั้งยังเป็นประเด็นใหม่ของสังคมที่ยังไม่เป็นที่รู้จักและยอมรับกันโดยทั่วไปทั้งในระดับภายในประเทศและระดับนานาชาติ ย่อมจำเป็นอย่างยิ่งที่แบบจำลองฯ ต้องผ่านการตรวจสอบทบทวนและวิพากษ์วิจารณ์ให้ ความเห็นโดยนักวิชาการหรือผู้เชี่ยวชาญในสาขาที่เกี่ยวข้องอย่างกว้างขวางก่อนการนำมาบังคับใช้ เพื่อให้แบบจำลองฯ มีความถูกต้องตามมาตรฐานและหลักวิชาการ และได้รับการยอมรับทั้งจากวงการวิชาการและประชาชนทั่วไปด้วย

ปรากฏว่า ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ และที่ ๒ ได้ออกคำสั่งให้ใช้บังคับแบบจำลองฯ ในการเรียกค่าเสียหายต่อทรัพยากรธรรมชาติโดยไม่ได้จัดให้มีกระบวนการชี้แจงและรับฟังความคิดเห็นจากประชาชนตามที่รัฐธรรมนูญ มาตรา ๕๗ วรรค ๒ และพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี พ.ศ.๒๕๔๖ มาตรา ๘ (๓) บัญญัติไว้ ทั้งยังไม่ได้จัดรับฟังความคิดเห็นจากนักวิชาการผู้เชี่ยวชาญที่เกี่ยวข้อง ไม่ได้ผ่านการประเมินเพื่อตรวจสอบความถูกต้องทางวิชาการ ตลอดจนการตีพิมพ์เผยแพร่ในวารสารวิชาการ เพื่อให้เป็นไปตามมาตรฐานทางวิชาการก่อนการนำแบบจำลองฯ มาบังคับใช้ในทางกระทบสิทธิของประชาชน จึงเป็นการกระทำทางปกครองที่ไม่ชอบด้วยกฎหมายเนื่องจากดำเนินการไม่ถูกต้องตามรูปแบบขั้นตอนหรือวิธีการอันเป็นสาระสำคัญตามที่กฎหมายกำหนดไว้

**๓.๒) การคิดคำนวณค่าเสียหายโดยใช้แบบจำลองสำหรับประเมินค่าเสียหายทาง
สิ่งแวดล้อมบางประการหลังการทำลายป่าไม้ เป็นการคิดค่าเสียหายต่อทรัพยากรธรรมชาติเกินกว่า
ที่กฎหมายให้อำนาจ**

ผู้ฟ้องคดีขอเรียนว่า ตามมาตรา ๙๗ พ.ร.บ.ส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ พ.ศ.๒๕๓๕ อันเป็นกฎหมายที่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ และที่ ๒ ใช้อ้างเป็นฐานอำนาจในการดำเนินคดีฟ้องเรียกค่าเสียหายต่อทรัพยากรธรรมชาติจากผู้ฟ้องคดีและประชาชน ซึ่งบัญญัติว่า “ผู้ใดกระทำหรือละเว้นการกระทำด้วยประการใด โดยมีขอบด้วยกฎหมายอันเป็นการทำลายหรือทำให้สูญหายหรือเสียหายแก่ทรัพยากรธรรมชาติซึ่งเป็นของรัฐ หรือเป็นสาธารณสมบัติของแผ่นดิน มีหน้าที่ต้องรับผิดชอบชดใช้ค่าเสียหายให้แก่รัฐตามมูลค่าทั้งหมดของทรัพยากรธรรมชาติที่ถูกทำลาย สูญหาย หรือเสียหายไปนั้น” ได้กำหนดขอบเขตของค่าเสียหายต่อทรัพยากรธรรมชาติที่รัฐสามารถอ้างสิทธิความเป็นผู้เสียหายเรียกร้องให้ผู้ก่อให้เกิดความเสียหายรับผิดชอบชดใช้แก่ตนได้ ว่าหมายถึง ค่าเสียหายต่อทรัพยากรธรรมชาติซึ่งเป็นของรัฐ หรือเป็นสาธารณสมบัติของแผ่นดิน ตามมูลค่าทั้งหมดของทรัพยากรธรรมชาติที่ถูกทำลาย สูญหาย หรือเสียหายไป กล่าวคือต้องเป็นความเสียหายต่อทรัพยากรธรรมชาติซึ่งอยู่ในวิสัยที่รัฐใดรัฐหนึ่งจะสามารถยึดถือครอบครองและแสดงความหวังกันเป็นเจ้าของได้ หาไม่แล้ว ย่อมไม่อาจถือได้ว่ามีความเสียหายเกิดขึ้นแก่รัฐ อันจะทำให้รัฐหรือผู้ถูกฟ้องคดีทั้งสองสามารถอ้างสิทธิเรียกร้องให้มีการชดใช้ค่าเสียหายแก่ตนได้

ผู้ฟ้องคดีขอเรียนว่า ในการคิดคำนวณค่าเสียหายต่อทรัพยากรธรรมชาติของผู้ถูกฟ้องคดีทั้งสองตามแบบจำลองฯ นั้น นอกจากจะเป็นการคิดคำนวณค่าเสียหายโดยใช้วิธีการที่ไม่ถูกต้องตามหลักวิชาการ ไม่สอดคล้องกับความเป็นจริง และไม่อาจพิสูจน์ให้เห็นว่ามีความเสียหายเกิดขึ้นจริงกับทรัพยากรธรรมชาติของรัฐ ดังที่ผู้ฟ้องคดีจะได้เรียนชี้แจงต่อศาลต่อไปในคำฟ้องนี้แล้ว ข้อเท็จจริงยังปรากฏว่า การบังคับใช้แบบจำลองฯ ในการฟ้องร้องเรียกค่าเสียหายของผู้ถูกฟ้องคดีทั้งสองยังเป็นการกระทำเกิน

กว่าขอบเขตที่กฎหมายคือ พระราชบัญญัติส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ พ.ศ.2535 มาตรา ๙๗ บัญญัติให้อำนาจไว้ด้วย เนื่องจากการคิดคำนวณค่าเสียหายตามแบบจำลองฯ นั้น ได้กำหนดรวมไปถึง การคิดค่าเสียหายจากการทำให้อากาศร้อนมากขึ้น (๔๕,๔๕๓.๔๕ บาท ต่อไร่ ต่อปี) และค่าเสียหายจากการ ทำให้ฝนตกน้อยลง (๕,๔๐๐ บาท ต่อไร่ ต่อปี) ซึ่งทรัพยากรธรรมชาติทั้งสองส่วนคือ อากาศ และน้ำฝนนั้น โดยสภาพเป็นทรัพยากรธรรมชาติที่สามารถเคลื่อนย้ายไหลเวียนไปได้ทุกพื้นที่ตามระบบสภาพภูมิอากาศ ของโลก ไม่มีข้อจำกัดตามเส้นแบ่งเขตแดนที่ถูกกำหนดขึ้น กับทั้งมีการเปลี่ยนแปลงสภาพในลักษณะที่ไม่มี ความแน่นอนอยู่ตลอดเวลา ขึ้นอยู่กับปัจจัยแวดล้อมและตัวแปรต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง เช่น ช่วงเวลา ฤดูกาล กระแสลม ความชื้น ความห่างไกลและความสูงจากระดับน้ำทะเล เป็นต้น โดยสภาพแล้วอากาศและน้ำฝน จึงมิใช่ทรัพยากรธรรมชาติที่อยู่ในวิสัยที่รัฐใดรัฐหนึ่งจะสามารถยึดถือครอบครองหรืออ้างสิทธิแสดงความเป็น เจ้าของได้ และในกรณีหากจะมีความเสียหายเกิดขึ้นต่อทรัพยากรธรรมชาติทั้งสองส่วนดังกล่าว รัฐย่อมไม่ อาจอ้างสิทธิความเป็นผู้เสียหายในทรัพยากรอากาศและน้ำฝนที่เสียหายหรือสูญหายไปเพื่อเรียกร้องให้มีการ ชดใช้ค่าเสียหายแก่ตนตามพระราชบัญญัติส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ พ.ศ.2535 มาตรา ๙๗ ได้เช่นกัน

จากเหตุผลและข้อเท็จจริงดังกล่าว คำสั่งของผู้ถูกฟ้องคดีทั้งสองที่ให้นำแบบจำลองฯ มาใช้ บังคับในการเรียกค่าเสียหายต่อทรัพยากรธรรมชาติของรัฐโดยให้คิดคำนวณรวมถึงค่าเสียหายจากการทำให้ อากาศร้อนขึ้นและค่าเสียหายจากการทำให้ฝนตกน้อยลงจึงเป็นการกระทำเกินกว่าขอบเขตที่กฎหมายให้ อำนาจไว้ จึงเป็นการกระทำที่ไม่ชอบด้วยกฎหมาย

๓.๓) การมีคำสั่งให้ใช้และกระบวนกรบังคับใช้แบบจำลองฯ ของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ และที่ ๒ เป็นการกระทำทางปกครองที่ไม่ชอบด้วยกฎหมาย เนื่องจากการนำแบบจำลองฯ ที่มี ปัญหาความไม่ถูกต้องทางวิชาการ มาใช้บังคับในทางที่กระทบสิทธิของประชาชน

ผู้ฟ้องคดีขอเรียนต่อศาลว่า แบบจำลองสำหรับประเมินค่าเสียหายทางสิ่งแวดล้อมบางประการหลังการทำลายป่าไม้ ที่จัดทำขึ้นโดย ส่วนวิจัยต้นน้ำ สำนักอนุรักษ์และจัดการต้นน้ำ กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่าและพันธุ์พืช ซึ่งผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ และที่ ๒ ได้มีคำสั่งให้นำมาบังคับใช้ในการคิดคำนวณค่าเสียหายต่อทรัพยากรธรรมชาติ ได้กำหนดค่าเสียหายออกเป็น (๑) การสูญหายของธาตุอาหาร (๒) ทำให้ดินไม่ดูดซับน้ำฝน (๓) ทำให้น้ำสูญเสียออกไปจากพื้นที่โดยการแผดเผาของรังสีดวงอาทิตย์ (๔) ทำให้ดินสูญหาย (๕) ทำให้อากาศร้อนมากขึ้น (๖) ทำให้ฝนตกน้อยลง และ (๗) มูลค่าความเสียหายทางตรงจากการทำลายป่าสามชนิด (ค่าเนื้อไม้) โดยแบบจำลองดังกล่าวเป็นแบบจำลองทางคณิตศาสตร์ ใช้วิธีการวิเคราะห์ความถดถอย (regression analysis) เป็นเครื่องมือในการสร้างแบบจำลอง และใช้วิธี “การหาต้นทุนในการทดแทนสิ่งที่สูญหายไป” (Replacement Cost Method) ในการตีค่าความเสียหายเป็นตัวเงิน โดยมีวิธีการคิดค่าเสียหายโดยสรุปดังนี้

กรณีน้ำสูญหาย เป็นการนำปริมาณน้ำที่สูญหายจากการที่ดินไม่ดูดซับน้ำฝน การสูญเสีย น้ำออกไปจากพื้นที่โดยการแผดเผาของดวงอาทิตย์ และการที่ฝนตกน้อยลง ที่มีหน่วยเป็นความสูงของน้ำต่อหน่วยพื้นที่มาคูณด้วยพื้นที่ที่ได้รับ ความเสียหาย จะได้ค่าของปริมาตรน้ำทั้งหมด นำปริมาตรน้ำทั้งหมดนี้ มาหาค่าจำนวนรถบรรทุกน้ำที่จะบรรทุกน้ำขึ้นไปฉีดพรมพื้นที่ ก่อนที่จะนำมาคูณด้วยอัตราค่าเช่ารถบรรทุกน้ำเพื่อประเมินเป็นค่าใช้จ่ายทั้งหมด

กรณีดินสูญหาย เป็นการนำข้อมูลปริมาณดินที่สูญหายไป ซึ่งมีหน่วยเป็นน้ำหนักต่อหน่วยพื้นที่ มาคำนวณหาปริมาตรดินทั้งหมด โดยนำค่าความหนาแน่นโดยเฉลี่ยของดินทั่วไปมาหารต่อจากนั้นจึงคำนวณหาค่าจำนวนรถบรรทุกที่จะบรรทุกดินทั้งหมดขึ้นมาเทปูพื้นที่ ก่อนจะนำอัตราค่าจ้างในการบรรทุกและปรับพื้นที่มาประเมินเป็นค่าใช้จ่ายทั้งหมด

กรณีปุ๋ยสูญหาย เป็นการนำข้อมูลปริมาณธาตุอาหารหลักแต่ละชนิดที่สูญหายไปมาคำนวณหาจำนวนแม่ปุ๋ยที่จะต้องจัดซื้อ อันได้แก่ แม่ปุ๋ยแอมโมเนียมซัลเฟต ที่มีสูตรว่า ๒๑-๐-๐ และมี

ไนโตรเจนผสมอยู่ ๒๑% แมงป่องซูเปอร์ฟอสเฟต ที่มีสูตรว่า ๐-๔๖-๐ โดยมีฟอสฟอรัสที่เป็นประโยชน์ผสมอยู่ ๔๖% และแมงป่องโพแทสเซียมคลอไรด์ ที่มีสูตรว่า ๐-๐-๖๐ และมีโพแทสเซียมที่ละลายน้ำผสมอยู่ ๖๐% ก่อนที่จะนำราคาปุ๋ยมารวมประเมินเป็นค่าเสียหายทั้งหมด

กรณีอากาศร้อนขึ้น เป็นการนำข้อมูลอุณหภูมิอากาศที่ร้อนขึ้นมาคำนวณหาค่าปริมาณความร้อนทั้งหมด ด้วยการนำค่าปริมาตรของอากาศที่ต้องปรับ ซึ่งมีค่าเท่ากับผลคูณระหว่างพื้นที่ที่ถูกทำลายกับปริมาณความสูงโดยเฉลี่ยของต้นไม้ ทำการปรับค่าปริมาตรของอากาศให้เป็นมวลของอากาศด้วยการคูณด้วยความหนาแน่นของอากาศ นำผลลัพธ์ที่ได้มาคูณกับค่าความร้อนจำเพาะ (specific heat) ของอากาศและอุณหภูมิอากาศที่สูงขึ้น นำปริมาณความร้อนทั้งหมดมาหารด้วยจำนวนความร้อนเป็น B.Th.U ที่เครื่องปรับอากาศใช้ เพื่อคำนวณหาช่วงระยะเวลาที่ต้องเดินเครื่องปรับอากาศ ก่อนที่จะนำอัตราค่ากระแสไฟฟ้ามาประเมินเป็นค่าใช้จ่ายทั้งหมดต่อไป

รายละเอียดปรากฏตามคู่มือการใช้แบบจำลองสำหรับประเมินค่าเสียหายทางสิ่งแวดล้อมบางประการหลังการทำลายป่าไม้เอกสารท้ายคำฟ้องหมายเลข ๒๔ เอกสารเผยแพร่ที่ ๒/๒๕๕๐ เรื่อง ค่าเสียหายของสิ่งแวดล้อมจากการทำลายป่าต้นน้ำ เอกสารท้ายคำฟ้องหมายเลข ๒๕ และเอกสารรายละเอียดการคิดคำนวณค่าเสียหายจากการทำลายป่าต้นน้ำ (๑๕๐,๐๐๐ บาท/ไร่/ปี) เอกสารท้ายคำฟ้องหมายเลข ๒๖ ตามลำดับ

ทั้งนี้ ขั้นตอนที่เจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบต้องดำเนินการในการใช้แบบจำลองฯ เพื่อคิดคำนวณค่าเสียหายต่อทรัพยากรธรรมชาติ มีเพียงการกรอกข้อมูลเพียงไม่กี่รายการที่เก็บรวบรวมได้ในขณะจับกุมลงในช่องในหน้าโปรแกรมคอมพิวเตอร์ตามที่กำหนดไว้ ประกอบด้วย ๑) จังหวัดที่ตั้งของพื้นที่พิพาท ๒) ชนิดของป่า ซึ่งในแบบจำลองนั้นได้แบ่งป่าออกเป็น ๕ ชนิดแบบกว้างๆ ๓) พื้นที่หน้าตัดต้นไม้และความสูงเฉลี่ยต้นไม้ ๔) ขนาดและลักษณะภูมิประเทศของพื้นที่พิพาท และ ๕) ความสูงของชั้นดินในพื้นที่พิพาท รายละเอียดปรากฏตาม คู่มือการใช้แบบจำลองสำหรับประเมินค่าเสียหายทางสิ่งแวดล้อมบางประการหลัง

การทำลายป่าไม้ เอกสารท้ายคำฟ้องหมายเลข ๒๔ ที่ได้อ้างไว้แล้ว (หน้าที่ ๒) เพื่อให้โปรแกรมแบบจำลองฯ ซึ่งสร้างขึ้นโดยอาศัยฐานข้อมูลที่ทำกรสุ่มเก็บมาจากพื้นที่ป่าแปลงอื่นเพียงไม่กี่พื้นที่ ทำการคำนวณออกมาเป็นค่าเสียหาย ซึ่งผู้ฟ้องคดีขอเรียนว่า การกำหนดข้อมูลตัวแปรเพื่อใช้ในการคิดคำนวณค่าเสียหายเพียง ๕ ประการ ประกอบกับการใช้ฐานข้อมูลที่ทำกรสุ่มเก็บมาจากพื้นที่อื่นดังกล่าวข้างต้น ไม่อาจสะท้อนถึงความหลากหลายซับซ้อนของระบบนิเวศในพื้นที่ป่าแต่ละเขตแต่ละชนิดที่ผู้ถูกฟ้องคดีทั้งสอง นำแบบจำลองฯ ไปปรับใช้ได้ และยอมทำให้การคิดคำนวณค่าเสียหายโดยใช้แบบจำลองดังกล่าวไม่มีความถูกต้องและไม่อาจเป็นที่ยอมรับได้ อันเป็นการแสดงให้เห็นถึงความบกพร่องไม่ละเอียดของแบบจำลองฯ และผู้บังคับใช้ ทั้งที่การดำเนินการดังกล่าวจะมีผลเป็นการกระทบสิทธิของประชาชน ซึ่งผู้ถูกฟ้องคดีทั้งสอง ในฐานะหน่วยงานเจ้าหน้าที่รัฐควรต้องใช้ความระมัดระวังและความละเอียดรอบคอบอย่างมาก นอกจากนี้ ยังถือเป็นการคิดค่าเสียหายที่ขัดต่อหลักการชดเชยเยียวยาความเสียหายซึ่งต้องคิดคำนวณจากมูลค่าความเสียหายที่เกิดขึ้นจริงในแต่ละกรณีด้วย

ผู้ฟ้องคดีขอเรียนต่อศาลว่า แบบจำลองดังกล่าวข้างต้น เป็นแบบจำลองที่ไม่เป็นไปตามหลักการคิดมูลค่าความเสียหายทางสิ่งแวดล้อม และเป็นแบบจำลองที่ไม่ถูกต้องตามหลักวิชาการ ไม่สามารถนำมาใช้ได้จริง โดยมีความเห็นของนักวิชาการผู้เชี่ยวชาญทั้งด้านวนศาสตร์ วิทยาศาสตร์ คณิตศาสตร์ และเศรษฐศาสตร์ จำนวนมาก ที่เห็นว่าแบบจำลองฯ มีปัญหาความไม่ถูกต้องในทางวิชาการในระดับที่ไม่อาจยอมรับได้ และเห็นว่าแบบจำลองดังกล่าวไม่สามารถนำมาใช้ประกอบในการฟ้องร้องดำเนินคดีได้ โดยผู้ฟ้องคดีขอเรียนชี้แจงสาระสำคัญโดยสรุปดังนี้

(๑) ไม่มีการวิเคราะห์ความสมบูรณ์ของป่าในสภาพพื้นที่พิพาทจริง

แบบจำลองดังกล่าวไม่มีการวิเคราะห์สภาพที่ดินและสภาพป่าไม่จริงในพื้นที่พิพาท ตามที่ผู้ฟ้องคดีได้เรียนต่อศาลแล้วข้างต้นว่าแบบจำลองดังกล่าวมีการใส่ข้อมูลตัวแปรเพียง ๕ ตัวแปร เช่น มีการ

แยกชนิดของป่าเพียง ๕ ชนิดกว้างๆ เท่านั้น ไม่ได้สำรวจสภาพพื้นที่จริงโดยละเอียด ทั้งก่อนที่จะเป็นข้อพิพาทและหลังจากที่เป็นข้อพิพาท เพราะฉะนั้น ข้อมูลดังกล่าวจึงถือว่าเป็นข้อมูลที่ไม่ครบถ้วนสมบูรณ์เพียงพอ ทำให้ผลที่ได้จากการคิดคำนวณโดยการใช้แบบจำลองฯ คลาดเคลื่อนไปอย่างมากจากความ เป็นจริง

(๒) การคำนวณค่าความเสียหายกรณีทำให้อากาศร้อนขึ้น

ผู้ฟ้องคดีขอเรียนต่อศาลว่า เจ้าหน้าที่ของผู้ถูกฟ้องคดีทั้งสองไม่ได้สำรวจสภาพพื้นที่จริงในระดับความสูงต่างๆ และในช่วงเวลาที่แตกต่างกัน โดยทำการตรวจวัดข้อมูลอุณหภูมิอากาศเพียงช่วงกลางวันระหว่างเวลา ๐๘.๐๐-๑๘.๐๐ น. แล้วเหมารวมว่าการตัดต้นไม้ต้นนั้นทำให้อากาศร้อนขึ้น ๑.๖ องศาเซลเซียส และจะต้องใช้เครื่องปรับอากาศมาทำให้อุณหภูมิลดลง ซึ่งหากมีการสำรวจข้อมูลในสภาพพื้นที่จริงจะพบว่า ความแตกต่างของอุณหภูมิระหว่างพื้นที่ป่ากับพื้นที่โล่งหรือเกษตรกรรมนั้นไม่ได้แตกต่างกันในลักษณะที่เป็นเส้นตรงดังที่แบบจำลองได้กำหนดขึ้น กล่าวคือ ในช่วงเวลากลางวันพื้นที่ป่าจะมีอุณหภูมิต่ำกว่าพื้นที่โล่งหรือพื้นที่เกษตรกรรม แต่ในทางตรงกันข้ามในช่วงเวลากลางคืน พื้นที่โล่งหรือพื้นที่เกษตรกรรมจะมีอุณหภูมิที่ต่ำกว่าพื้นที่ป่า นอกจากนี้ การคิดคำนวณการเพิ่มขึ้นของอุณหภูมิอากาศตามแบบจำลองฯ ยังไม่ได้พิจารณาและรวมปัจจัยอื่นๆ ที่ส่งผลต่อการเปลี่ยนแปลงของอุณหภูมิ ได้แก่ ระดับความสูงที่ใช้วัดอุณหภูมิ ลักษณะอากาศประจำวัน เช่น มีฝนตก ฝนไม่ตก ความแตกต่างระหว่างฤดูกาล และลักษณะความแตกต่างของสภาพภูมิประเทศ เช่น พื้นที่โล่ง ป่าโปร่ง ฯลฯ ซึ่งโดยหลักวิชาการ การหาความสัมพันธ์ของการเปลี่ยนแปลงอุณหภูมิไม่สามารถหาจากพื้นที่ใดพื้นที่หนึ่งได้ เพราะเป็นระบบที่ถ่ายเทเป็นระบบโลก

(๓) การคำนวณค่าความเสียหายจากการทำให้อุณหภูมิอากาศในดิน

การคิดมูลค่าความเสียหายจากการสูญเสียธาตุอาหารภายในดิน มีความจำเป็นที่จะต้องสำรวจสภาพของธาตุอาหารในดินในสภาพพื้นที่จริงและพื้นที่ป่าใกล้เคียง ขณะเดียวกันจะต้องสำรวจพืช

คลุมดินในพื้นที่ป่าและพื้นที่ใกล้เคียงเพราะธาตุอาหารในดินมิได้เกิดขึ้นเฉพาะในพื้นที่ป่าเท่านั้น ในทางตรงกันข้ามธาตุอาหารภายในดินสามารถเกิดขึ้นได้ด้วยเหตุและปัจจัยอื่นๆ เช่น ด้วยกลไกธรรมชาติหรือด้วยพืชที่มีการคลุมดิน เป็นต้น การคำนวณค่าความเสียหายจากข้อมูลพื้นที่หน้าตัดของต้นไม้และชนิดของป่าตามแบบจำลองฯ ของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ จึงไม่อาจทำได้ ไม่ถูกต้องและไม่สอดคล้องกับหลักการความเป็นจริงโดยธรรมชาติ ซึ่งการสูญเสียธาตุอาหารในดินขึ้นอยู่กับปัจจัยต่างๆ จำนวนมาก อย่างน้อย ได้แก่ธาตุอาหารที่มีอยู่เดิม พืชที่คลุมดิน และสภาพความลาดชันของพื้นที่ แต่แบบจำลองฯ ไม่ได้นำปัจจัยเหล่านี้เข้ามาใช้ในการคิดคำนวณด้วยแต่อย่างใด

นอกจากนี้ เมื่อทำการทดสอบสมการที่ใช้ในการคิดคำนวณปริมาณการสูญเสียธาตุอาหารในดินตามแบบจำลองฯ จะพบว่า ในกรณีที่ค่าความหลากหลายทางชีวภาพสูงขึ้น (BDV = ๓๖.๗) จะมีการสูญเสียธาตุอาหาร ๒ ชนิดมากขึ้น คือ ไนโตรเจน (๙๑๓.๒๒๒๑ ก.ก./ไร่/ปี) และฟอสฟอรัส (๔.๙๓๓๘ กรัม/ไร่/ปี) แต่กลับทำให้มีธาตุอาหารอีกชนิดหนึ่ง คือ โปแตสเซียม เพิ่มสูงขึ้น (-๐.๐๑๔๖๗๗ กรัม/ไร่/ปี) ซึ่งไม่มีทางเกิดขึ้นได้ตามสมมติฐานของแบบจำลองฯ ที่อ้างว่า มีการสูญเสียธาตุอาหารไปในดินที่ถูกกัดเซาะ ซึ่งธาตุอาหารทั้งสามตัวก็ต้องอยู่ในดินก้อนเดียวกัน อันเป็นความขัดแย้งกันเองของผลการศึกษาตามแบบจำลองฯ แสดงให้เห็นว่า การคำนวณค่าเสียหายตามแบบจำลองดังกล่าวนั้นไม่สอดคล้องกับสภาพความเป็นจริงและมีวิธีการคิดที่ผิดพลาดอย่างร้ายแรง

(๔) การคำนวณปริมาณน้ำที่สูญหาย

การคิดคำนวณปริมาณน้ำที่สูญหายจะคำนวณจาก ๓ ส่วน คือ ดินที่ไม่ดูดซับน้ำเนื่องจากการอัดแน่นของผิวดินจากแรงกระทบของเม็ดฝน แสงแดดแผดเผาจากการไม่มีป่ามาปกคลุม และฝนตกน้อยลง โดยที่แบบจำลองดังกล่าวไม่มีการเก็บข้อมูลการดูดซับน้ำ ข้อมูลการระเหยของน้ำ และข้อมูลปริมาณน้ำฝนในสภาพพื้นที่จริง แต่ใช้ข้อมูลเทียบเคียงซึ่งไม่ตรงตามความเป็นจริง เช่น ใช้ข้อมูลน้ำฝนราย

จังหวัดแทนปริมาณน้ำฝนในพื้นที่จริง ซึ่งหลายจังหวัดในประเทศไทยมีพื้นที่กว้างขวางมากและความแตกต่างของปริมาณน้ำฝนก็แตกต่างกันตามสภาพภูมิประเทศ เช่น ระหว่างพื้นที่รับน้ำฝนกับเขตเงาฝน เป็นต้น การใช้แบบจำลองข้อมูลน้ำฝนรายจังหวัดมาแทนปริมาณน้ำฝนในพื้นที่จริงจึงไม่สามารถทำได้ เช่นเดียวกันกับการใช้แบบจำลองของความสูงชันดินแทนสภาพดินในพื้นที่จริง (เช่น ความชื้นในดิน) ซึ่งความชื้นในดินหรือการดูดซับน้ำในดินแตกต่างกันในแต่ละพื้นที่ ขึ้นอยู่กับปัจจัยต่างๆ จำนวนมาก รวมทั้งความแตกต่างของการทำเกษตรกรรมในพื้นที่ที่พิพาทที่มักจะถูกพืชหลายชนิดและหลายระดับคลุมดิน ที่จะช่วยลดปริมาณน้ำที่ระเหยได้ แต่แบบจำลองฯ ไม่ได้นำข้อมูลในส่วนนี้มาพิจารณาประกอบด้วย

(๕) การคำนวณค่าความเสียหายเป็นต้นทุนในหลายกรณีมิใช่วิธีปฏิบัติของคนทั่วไป ในสภาพพื้นที่จริง

การคิดค่าความเสียหายในแบบจำลองด้วยวิธีการทดแทนสิ่งที่สูญเสียไป (Replacement Cost Method) หลายประการ เป็นการคิดโดยไม่ได้ใช้แนวหรือวิธีปฏิบัติที่เหมาะสมสอดคล้องกับแนวปฏิบัติของคนทั่วไปตามความเป็นจริง กล่าวคือ ในกรณีของการคำนวณค่าความเสียหายอันเนื่องมาจากอากาศร้อนชื้น ได้ใช้วิธีการเปรียบเทียบกับเครื่องปรับอากาศในพื้นที่ ๑ ไร่เพื่อลดอุณหภูมิลงให้ใกล้เคียงกับอุณหภูมิในเขตป่า ซึ่งเป็นวิธีการที่คนปกติจะไม่ใช้อย่างแน่นอน และการใช้เครื่องปรับอากาศมาเป็นตัวแทนของการลดอากาศร้อนเป็นวิธีคิดที่ไม่ถูกต้อง เพราะการใช้เครื่องปรับอากาศนั้นเป็นเพียงการย้ายอากาศร้อนจากพื้นที่หนึ่งไปไว้ที่หนึ่ง ทั้งยังต้องมีการใช้ไฟฟ้าและพลังงาน ซึ่งจะทำให้มีการปลดปล่อยก๊าซเรือนกระจกเพิ่มขึ้นและทำให้อุณหภูมิโดยรวมของธรรมชาติสูงขึ้น เช่นเดียวกับการคิดคำนวณค่าเสียหายจากการสูญเสีย น้ำ ดิน และแร่ธาตุในดิน ซึ่งคิดจากอัตราค่าเช่ารถบรรทุกน้ำ รถขนดิน และค่าปุ๋ย เพื่อนำไปฉีดพรมหรือโปรยทดแทนในพื้นที่ ๑ ไร่ ซึ่งมิใช่วิธีปฏิบัติที่คนทั่วไปหรือแม้แต่เจ้าหน้าที่รัฐจะดำเนินการในสภาพพื้นที่จริง

(๖) ปัญหาการนับซ้ำค่าความเสียหาย

ผู้ฟ้องคดีขอเรียนต่อศาลว่า แบบจำลองฯ มีการคิดค่าเสียหายซ้ำซ้อนในหลายส่วน ได้แก่

การคิดค่าดินสูญเสียกับการคิดค่าธาตุอาหารสูญเสียเป็นการนับซ้ำ กล่าวคือ หากดินสูญเสียไปธาตุอาหารในดินก็ย่อมสูญเสียไปด้วย ดังนั้น เมื่อมีการคิดมูลค่าความเสียหายจากดินสูญเสียแล้ว ก็ไม่ควรคิดมูลค่าความเสียหายจากธาตุอาหารที่สูญเสียซ้ำอีก

การคิดค่าอากาศร้อนขึ้นกับการสูญเสียน้ำมีบางส่วนที่ซ้ำซ้อนกัน กล่าวคือ การสูญเสียน้ำส่วนหนึ่งเกิดจากแสงแดดแผดเผา ในขณะที่เดียวกันแสงแดดที่เผา ก็จะทำให้อุณหภูมิอากาศร้อนขึ้น การคิดค่าความเสียหายจากอากาศที่ร้อนขึ้นและค่าความเสียหายจากการสูญเสียน้ำไปพร้อมกัน ถือว่าเป็นการนับซ้ำ เพราะหากสามารถลดความร้อนจากแสงแดดลงได้หรือลดอุณหภูมิของอากาศลงมาได้ตามที่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ได้คิดค่าความเสียหายไปแล้ว การสูญเสียน้ำก็ย่อมลดน้อยลงไปด้วย การคิดค่าเสียหายดังกล่าวจึงเป็นการคิดค่าเสียหายที่ซ้ำซ้อน ทำให้มูลค่าความเสียหายที่ได้จากการคิดคำนวณโดยใช้แบบจำลองฯ และถูกนำมาใช้ในการดำเนินคดีเรียกค่าเสียหายจากผู้ฟ้องคดีและประชาชนสูงเกินความเป็นจริง

(๗) การกำหนดปัจจัยที่มีผลต่อความหลากหลายทางชีวภาพในแบบจำลอง ให้ความสำคัญต่อปัจจัยเรื่อง “พืช” เพียงอย่างเดียว ไม่ได้พิจารณาปัจจัย “พืชและสัตว์” และให้ความสำคัญเฉพาะเรื่องปริมาณต้นไม้ที่ขึ้นอยู่ในพื้นที่เท่านั้น ไม่มีการจำแนกชนิดพันธุ์ของพืชซึ่งเป็นปัจจัยที่สำคัญมากต่อความหลากหลายทางชีวภาพ

(๘) การกำหนดปัจจัยที่มีผลต่อน้ำท่า (น้ำฝนที่ไหลบ่าบนผิวดิน) ผู้วิจัยได้เลือกเอาปัจจัยเรื่องความสามารถในการดูดซับน้ำฝนของดิน ชนิดและปริมาณพืชคลุมดิน ซึ่งทั้งสองปัจจัยมีความสำคัญต่อน้ำท่า ๔๐% แต่ตัดปัจจัยเรื่องสภาพภูมิประเทศ และปริมาณแอ่งน้ำที่ผิวดิน ซึ่งมีความสำคัญต่อน้ำท่าถึง ๖๐% ออกไป

(๙) การประเมินความหลากหลายทางชีวภาพ โดยใช้ค่าเปอร์เซ็นต์พื้นที่หน้าตัดลำต้นของต้นไม้ต่อหน่วยพื้นที่ โดยไม่ได้คำนึงถึงชนิดของพืชและการพึ่งพาซึ่งกันและกันระหว่างต้นไม้ชนิดต่างๆ นอกจากนี้ ตัวแปรอื่นๆ ที่ใช้ประเมิน ได้แก่ ร้อยละของเรือนยอด จำนวนชั้นเรือนยอด และความลึกของชั้นดิน ล้วนเป็นตัวแปรในด้านกายภาพของป่า โดยไม่ได้รวมปัจจัยอื่นๆ ที่เป็นตัวแปรด้านชีวภาพ ทำให้สมการที่พัฒนาขึ้นไม่สามารถแสดงถึงความหลากหลายทางชีวภาพได้

(๑๐) การเลือกใช้วิธีการประเมินค่าความเสียหายโดยวิธี “การหาต้นทุนในการทดแทนสิ่งสูญเสียบ้าง” (Replacement Cost Method) มาเป็นฐานในการประเมินเพื่อเรียกกรังค่าเสียหาย ก่อให้เกิดความไม่เป็นธรรมต่อผู้ฟ้องคดีและประชาชนที่อาจถูกฟ้องคดีอื่นๆ เนื่องจากโดยหลักการแล้ว วิธีดังกล่าวจะให้มูลค่าความเสียหายที่สูงกว่าความเป็นจริงเสมอ จึงไม่เหมาะสมจะนำมาใช้เป็นหลักเกณฑ์ดำเนินคดีกับประชาชน

ผู้ฟ้องคดีขอเรียนว่า นอกจากปัญหาความไม่ถูกต้องทางวิชาการในทางเนื้อหาและวิธีการคิดคำนวณค่าเสียหายของแบบจำลองฯ แล้ว นักวิชาการและผู้เชี่ยวชาญจำนวนมากยังเห็นว่าแบบจำลองดังกล่าวมีปัญหาความบกพร่องในทางระเบียบวิธีวิจัยและมาตรฐานงานวิชาการด้วย กล่าวคือ

(ก) ความชัดเจนและความเหมาะสมของวัตถุประสงค์การวิจัย

วัตถุประสงค์การวิจัยมีความไม่ชัดเจนระหว่าง (๑) ความต้องการสร้างแบบจำลองทางคณิตศาสตร์เพื่อหาสมการแสดงความสัมพันธ์ของตัวแปรการสูญเสียบ้างๆ เพื่อนำสมการที่ได้มาประเมินคิดมูลค่าเป็นตัวเงินด้วยวิธีทางเศรษฐศาสตร์ หรือ (๒) ความต้องการสร้างแบบจำลองการประเมินมูลค่าความเสียหายของระบบนิเวศป่าไม้ด้วยวิธีทางเศรษฐศาสตร์สิ่งแวดล้อม ซึ่งวัตถุประสงค์แต่ละข้อย่อมมีวิธีดำเนินการวิจัยที่แตกต่างกัน และมีเนื้อหาที่มีมิติแตกต่างกัน

(ข) สมมุติฐานของการวิจัย

งานวิจัยมีสมมุติฐานที่พยายามสร้างแนวคิดของระบบนิเวศป่าต้นน้ำซึ่งมีความซับซ้อนและเป็นระบบนิเวศที่มีหน้าที่ในเชิง Non-linear เพื่อสร้างแบบจำลองที่สามารถนำไปประยุกต์ใช้ได้ในทุกระบบนิเวศป่าของประเทศไทย ซึ่งเป็นสมมุติฐานที่ไม่น่าเป็นไปได้ตามความเป็นจริง โดยเฉพาะอย่างยิ่งการนำไปใช้ประโยชน์ในการคิดมูลค่าผลกระทบด้านต่างๆ ออกมาเป็นตัวเงิน และนำไปเชื่อมโยงกับปัญหาการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ ดังนั้น จึงมีหลายประเด็นของสมมุติฐานในงานวิจัยนี้ที่ต้องทำความเข้าใจและทบทวนให้เกิดความถูกต้องทางวิชาการ

นอกจากนี้ สมมุติฐานการวิจัยยังมีความไม่เหมาะสมเนื่องจากขาดการระบุปัจจัย และเงื่อนไขข้อจำกัดที่เกี่ยวข้องกับตัวแปรต่างๆ ในการทำแบบจำลองที่ชัดเจน เช่น สภาพปัจจัยทางกายภาพ (สภาพฤดูกาล สภาพความสูงจากระดับน้ำทะเล สภาพความกดอากาศ เป็นต้น) ช่วงระยะเวลาระหว่างวัน ในการเก็บข้อมูล ฯลฯ

(ค) การอ้างอิงทฤษฎี และการทบทวนเอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การอ้างอิงทฤษฎีทั้งในประเทศและต่างประเทศในเอกสารงานวิจัยค่อนข้างน้อย ส่วนใหญ่เป็นการอ้างอิงในงานของตนเองซึ่งเป็นงานที่ไม่ได้ผ่านการประเมินอย่างเป็นอิสระทางวิชาการ (Peer Review) ทั้งนี้ ในการศึกษาเรื่องการเปลี่ยนแปลงระบบนิเวศป่าไม้และการสร้างแบบจำลองนั้น มีความเกี่ยวข้องกับหลายสาขาวิชา แต่เอกสารอ้างอิงในรายงานวิจัยมีจำนวนน้อยไม่ครอบคลุมองค์ความรู้อื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง เช่น งานวิจัยด้านการเปลี่ยนแปลงสภาพอากาศ ด้านทฤษฎีในการสร้างแบบจำลองการคิดมูลค่าระบบนิเวศ ฯลฯ

รายละเอียดปรากฏตามเอกสาร “เศรษฐศาสตร์ที่ไร้เศรษฐธรรม : ข้อวิพากษ์แบบจำลองการคิดมูลค่าความเสียหายของกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่าและพันธุ์พืช” โดย นายเดชารัตน์ สุขกำเนิด คณะเศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ เอกสารท้ายคำฟ้องหมายเลข ๒๗ และเอกสารผลการประเมินรายงานวิจัย (Peer Review) แบบจำลองเพื่อประเมินมูลค่าป่าต้น

น้ำและแบบจำลองมูลค่าระบบนิเวศป่าไม้ของกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่าและพันธุ์พืช (พร้อมเอกสารประกอบการประเมินจำนวน ๔ ฉบับ) เอกสารท้ายคำฟ้องหมายเลข ๒๘

จากข้อเท็จจริงและข้อมูลตั้งที่ผู้ฟ้องคดีได้เรียนต่อศาลข้างต้น จะเห็นได้ว่าแบบจำลองดังกล่าวข้างต้น เป็นแบบจำลองที่สร้างขึ้นโดยไม่ถูกต้องตามหลักวิชาการ ขาดองค์ความรู้และการศึกษาข้อมูลที่ครอบคลุมเพียงพอ ใช้วิธีคิดคำนวณที่ไม่เหมาะสม มีข้อผิดพลาดบกพร่องอย่างร้ายแรงหลายประการ ไม่ได้รับการยอมรับทั้งจากวงการวิชาการทั้งในประเทศและระดับนานาชาติ โดยไม่ปรากฏว่าแบบจำลองฯ ของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ได้เคยผ่านการประเมินเพื่อตรวจสอบความถูกต้องทางวิชาการ ตลอดจนการตีพิมพ์เผยแพร่ในวารสารวิชาการที่เป็นที่ยอมรับเพื่อเผยแพร่และรับการตรวจสอบในแวดวงวิชาการโดยบุคคลภายนอกแต่อย่างใด ทำให้ความเสียหายและจำนวนค่าเสียหายที่คำนวณโดยใช้แบบจำลองฯ ไม่ถูกต้องและไม่อาจยอมรับได้

นอกจากนี้ แบบจำลองดังกล่าว ไม่อาจถือได้ว่าเป็นแบบจำลองทางคณิตศาสตร์ เนื่องจากไม่เป็นไปตามหลักการพิสูจน์ความจริงทางคณิตศาสตร์ ที่มีหลักการสำคัญว่า หากจะพิสูจน์ว่าระบบใดเป็นจริง ต้องพิสูจน์ให้ได้ว่าทุกสิ่งในระบบนั้นเป็นจริง จึงจะเชื่อได้ว่าระบบนั้นเป็นจริง หากจะพิสูจน์ว่าระบบใดเป็นเท็จ เพียงพิสูจน์ว่ามีอย่างน้อยหนึ่งสิ่งที่เป็นเท็จ ระบบนั้นก็จะเป็นเท็จทั้งหมด ดังนั้นแบบจำลองการคิดค่าเสียหายดังกล่าวซึ่งผู้ศึกษาอ้างว่าเป็นแบบจำลองทางคณิตศาสตร์ย่อมต้องอยู่ภายใต้หลักการดังกล่าว แต่ปรากฏว่าแบบจำลองดังกล่าวมีข้อผิดพลาดบกพร่องจำนวนมาก และมีหลายประการในแบบจำลองที่ผู้ฟ้องคดีสามารถพิสูจน์ได้ว่าไม่เป็นไปตามหลักการและมาตรฐานทางวิชาการดังได้เรียนต่อศาลแล้วข้างต้น จึงไม่อาจถือได้ว่าเป็นแบบจำลองทางคณิตศาสตร์ตามที่เจ้าหน้าที่ของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ กล่าวอ้างแต่อย่างใด และไม่อาจนำมาใช้คิดค่าเสียหายได้

ทั้งนี้ ผู้ฟ้องคดีขอเรียนต่อศาลว่า ความไม่ถูกต้องตามหลักวิชาการของแบบจำลองฯ ดังที่ได้เรียนต่อศาลข้างต้น เป็นเพียงส่วนหนึ่งของความไม่ถูกต้องเท่านั้น แบบจำลองดังกล่าวยังมีความไม่ถูกต้อง

ตามหลักวิชาการที่เป็นเรื่องเกี่ยวกับความเชี่ยวชาญเฉพาะทางวิทยาศาสตร์ คณิตศาสตร์ เศรษฐศาสตร์ ฯลฯ ที่จำเป็นต้องให้นักวิชาการผู้เชี่ยวชาญช่วยในการอธิบายทำความเข้าใจ โดยผู้ฟ้องคดีขอศาลได้โปรดมีคำสั่งเรียกนักวิชาการผู้เชี่ยวชาญมาไต่สวนเพื่อให้ได้ข้อมูลประกอบการพิจารณาคดีโดยละเอียดต่อไป

อนึ่ง เพื่อเป็นการยืนยันถึงความไม่ถูกต้องตามหลักวิชาการของแบบจำลองดังกล่าวข้างต้น ผู้ฟ้องคดีขอเรียนต่อศาลว่า ผู้ฟ้องคดีที่ ๑๑ ถึงที่ ๑๗ (ชุมชนบ้านห้วยกลทา อำเภอหล่มสัก จังหวัดเพชรบูรณ์) ผู้ฟ้องคดีที่ ๑๘ (ชุมชนบ้านตระ) และผู้ฟ้องคดีที่ ๒๐ (ชุมชนบ้านทับเขือ-ปลัดหมู อำเภอนาโยง จังหวัดตรัง เป็นชุมชนสมาชิกของเครือข่ายปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรทั่ว ผู้ฟ้องคดีที่ ๒๐) ได้ศึกษาความสัมพันธ์ของภาวะโลกร้อนกับวิถีการผลิตและการใช้ทรัพยากรอย่างยั่งยืนของชุมชน โดยมี ดร.สมศักดิ์ สุขวงศ์ นักวิชาการด้านวนศาสตร์และนิเวศวิทยาป่าไม้ ศูนย์ฝึกรอบรรณศาสตร์ชุมชนแห่งภูมิภาคเอเชียแปซิฟิก มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ เป็นที่ปรึกษาการวิจัย โดยมีวัตถุประสงค์ในการศึกษาดังต่อไปนี้

(๑) ศึกษาความสัมพันธ์ของวิถีการผลิตและการใช้ทรัพยากรธรรมชาติอย่างยั่งยืนของชุมชนกับเรื่องภาวะโลกร้อน

(๒) เพื่อศึกษาเปรียบเทียบปริมาณการปลดปล่อย การกักเก็บ และการดูดซับคาร์บอน และผลกระทบทางสิ่งแวดล้อมในวิถีการผลิตและการใช้ทรัพยากรธรรมชาติในรูปแบบต่างๆของชุมชนที่ทับซ้อนเขตป่า

(๓) เพื่อนำเสนอแนวทงนโยบายในการส่งเสริมและสนับสนุนวิถีการผลิตและการจัดการทรัพยากรป่าไม้และทรัพยากรธรรมชาติอย่างยั่งยืนโดยชุมชนมีส่วนร่วมเพื่อสร้างให้เกิดความมั่นคงทางอาหารและสร้างความสมดุลทางคาร์บอนอันเป็นการบรรเทาปัญหาภาวะโลกร้อน

รายละเอียดปรากฏตามโครงการศึกษาความสัมพันธ์ของภาวะโลกร้อนกับวิถีการผลิตและการใช้ทรัพยากรอย่างยั่งยืนของชุมชน เอกสารท้ายคำฟ้องหมายเลข ๒๔

ผลการศึกษาพบว่า ภูมิปัญญาในการทำเกษตรกรรมดั้งเดิมของชุมชนของผู้ฟ้องคดี ไม่ได้มีผลเป็นการทำลายความสมดุลทางนิเวศและทรัพยากรธรรมชาติ ตามที่ผู้ถูกฟ้องคดีทั้งสองกล่าวหาแต่อย่างใด แต่ยังมีส่วนช่วยดูแลรักษาอนุรักษ์ทรัพยากรให้เกิดประโยชน์ต่อชุมชนและสังคมอย่างยั่งยืนอีกด้วย รายละเอียดปรากฏตามผลการศึกษาปรากฏตามรายงานการศึกษาความสัมพันธ์ของภาวะโลกร้อนกับวิธีการผลิตและการใช้ทรัพยากรอย่างยั่งยืนของชุมชน กรณีบ้านห้วยระหงส์-ห้วยกลทาฯ , รายงานการศึกษาความสัมพันธ์ของภาวะโลกร้อนกับวิธีการผลิตและการใช้ทรัพยากรอย่างยั่งยืนของชุมชน กรณีบ้านตระฯ , รายงานการศึกษาความสัมพันธ์ของภาวะโลกร้อนกับวิธีการผลิตและการใช้ทรัพยากรอย่างยั่งยืนของชุมชน กรณีบ้านทับเขือ-ปลักหมูฯ เอกสารท้ายคำฟ้องหมายเลข ๓๐

ข้อ ๓.๔ คำสั่งให้นำแบบจำลองฯ ไปใช้ในการเรียกค่าเสียหายกับผู้ฟ้องคดีและประชาชนที่อาศัยและใช้ประโยชน์จากพื้นที่ในเขตอุทยานและพื้นที่ป่าสงวน เป็นการกระทำที่ละเมิดต่อสิทธิชุมชนตามรัฐธรรมนูญมาตรา ๖๖ และ ๖๗ ตามรัฐธรรมนูญ อันเป็นการกระทำที่ไม่ชอบด้วยกฎหมาย

(ก) ผู้ฟ้องคดีขอเรียนต่อศาลว่าผู้ฟ้องคดีที่ ๑ ถึงที่ ๒๒ และชุมชนของผู้ฟ้องคดีเป็นผู้ทรงสิทธิชุมชนตามที่รัฐธรรมนูญมาตรา ๖๖ และ ๖๗ ได้บัญญัติรับรองและคุ้มครองไว้ มีรายละเอียดดังนี้

ชุมชนของผู้ฟ้องคดีที่ ๑ ถึงที่ ๑๐ เป็นชุมชนท้องถิ่นดั้งเดิม มีอาชีพทำไร่หมุนเวียนและปลูกข้าว มีวิถีชีวิตและประเพณีวัฒนธรรมที่สอดคล้อง ผูกพันกับทรัพยากรธรรมชาติ โดยลักษณะการทำไร่หมุนเวียนเป็นระบบการทำเกษตรที่สอดคล้องกับระบบนิเวศ เป็นวิธีการทำเกษตรในแบบที่คำนึงถึงการให้ประโยชน์จากพื้นที่อย่างสมดุลอย่างยั่งยืนมาโดยตลอด อีกทั้งทุกชุมชนยังมีวัฒนธรรมในการอนุรักษ์พื้นที่ชุมชนจำนวนมากให้คงสภาพเป็นป่าที่สมบูรณ์ ในแปลงเกษตรมีการปลูกไม้ใหญ่ และพืชคลุมดินเพียง

พอที่จะรักษาธาตุอาหาร ความชุ่มชื้นและความหลากหลายทางชีวภาพ ซึ่งเท่ากับเป็นการรักษาทรัพยากรธรรมชาติที่สำคัญให้อยู่ได้อย่างสมดุลและยั่งยืนอันเป็นประโยชน์โดยรวมต่อประเทศชาติ โดยในการดำเนินชีวิตของสมาชิกในชุมชนนั้นแต่ละชุมชนมีกฎ กติกาที่ใช้เป็นหลักในการใช้ชีวิตร่วมกันมาตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน ในการบริหารจัดการทรัพยากรของชุมชนได้มีการกันพื้นที่ทำไร่หมุนเวียนออกจากพื้นที่ป่าสมบูรณ์ โดยมีการจำแนกเขตป่าออกเป็น ป่าอนุรักษ์ ป่าต้นน้ำ ป่าใช้สอยและที่อยู่อาศัย ทั้งนี้ เพื่อความยั่งยืนของชุมชนและทรัพยากรธรรมชาติ โดยสภาพความเป็นมาทางประวัติศาสตร์นี้เอง ชุมชนบ้านแม่อมกิ จึงได้รับความเห็นชอบให้ดำเนินงานโฉนดชุมชน จากคณะกรรมการประสานงานเพื่อจัดให้มีโฉนดชุมชน (ปจช.) รายละเอียดปรากฏตามข้อมูลชุมชนที่ได้รับความเห็นชอบให้ดำเนินงานโฉนดชุมชน จำนวน ๕๕ ชุมชน เอกสารท้ายคำฟ้องหมายเลข ๑๑ ที่ได้อ้างไว้แล้ว (ลำดับที่ ๑๗) ซึ่งแสดงให้เห็นว่าผู้ฟ้องคดีที่ ๑ ถึงที่ ๑๐ ซึ่งอาศัยอยู่ในชุมชนบ้านแม่อมกิ เป็นผู้ทรงสิทธิชุมชนตามที่รัฐธรรมนูญมาตรา ๖๖ และ ๖๗ ได้รับรองและคุ้มครองไว้

ชุมชนของผู้ฟ้องคดีที่ ๑๑ ถึงที่ ๑๗ เป็นชุมชนท้องถิ่นดั้งเดิม สมาชิกชุมชนมีวิถีชีวิตและประเพณีวัฒนธรรมที่สอดคล้อง ผูกพันกับทรัพยากรธรรมชาติ โดยลักษณะการทำไร่ ทำสวน ที่สอดคล้องกับระบบนิเวศ เป็นวิถีการทำเกษตรในแบบที่คำนึงถึงการใช้ประโยชน์จากพื้นที่อย่างสมดุลยั่งยืนมาโดยตลอด อีกทั้งทุกชุมชนยังมีวัฒนธรรมในการอนุรักษ์พื้นที่ชุมชนจำนวนมากให้คงสภาพเป็นป่าที่สมบูรณ์ เป็นการรักษาทรัพยากรธรรมชาติที่สำคัญให้ดำรงอยู่เพื่อประโยชน์โดยรวมต่อประเทศชาติ โดยในการดำเนินชีวิตของสมาชิกในชุมชนจะมีกฎ กติกาที่ใช้เป็นหลักในการใช้ชีวิตร่วมกันมาตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน จากวิถีชีวิตและความเป็นมาที่ผูกพันกับทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม อันแสดงให้เห็นว่าผู้ฟ้องคดีที่ ๑๑ ถึงที่ ๑๗ ซึ่งเป็นสมาชิกของชุมชนบ้านห้วยกลทา เป็นผู้ทรงสิทธิชุมชนตามที่รัฐธรรมนูญมาตรา ๖๖ และ ๖๗ ได้รับรองและคุ้มครองไว้

ชุมชนของผู้ฟ้องคดีที่ ๑๘ คือ ชุมชนบ้านตระ เป็นชุมชนท้องถิ่นที่มีวิถีชีวิตและประเพณี วัฒนธรรมที่สอดคล้อง ผูกพันกับทรัพยากรธรรมชาติ โดยลักษณะการทำสวนสมรมเป็นระบบการทำเกษตร ที่สอดคล้องกับระบบนิเวศ เป็นวิถีการทำเกษตรในแบบที่คำนึงถึงการใช้ประโยชน์จากพื้นที่อย่างสมดุล ยั่งยืนมาโดยตลอด อีกทั้งยังมีวัฒนธรรมในการอนุรักษ์พื้นที่ชุมชนจำนวนมากให้คงสภาพเป็นป่าที่สมบูรณ์ ในแปลงเกษตรมีการปลูกผลไม้ และพืชคลุมดินเพียงพอที่จะรักษาธาตุอาหาร ความชุ่มชื้นและความ หลากหลายทางชีวภาพ เป็นการรักษาทรัพยากรธรรมชาติที่สำคัญให้อยู่ได้อย่างสมดุลและยั่งยืนอันเป็น ประโยชน์โดยรวมต่อประเทศชาติ โดยในการดำเนินชีวิตของสมาชิกในชุมชนนั้นมีกฎ กติกาที่ใช้เป็นหลักใน การใช้ชีวิตร่วมกันมาตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน รายละเอียดปรากฏตามข้อมูลพื้นฐานและแผนการจัดการ พื้นที่โฉนดชุมชนบ้านตระ จัดทำโดยเครือข่ายปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกร บ้านตระ เอกสารท้ายคำฟ้อง หมายเลข ๑๓ ที่ได้อ้างไว้แล้ว จากวิถีวัฒนธรรมและความเป็นมาของชุมชนดังที่กล่าวมา ชุมชนบ้านตระ จึงได้รับความเห็นชอบให้ดำเนินงานโฉนดชุมชน จากคณะกรรมการประสานงานเพื่อจัดให้มีโฉนดชุมชน (ปจช.) รายละเอียดปรากฏตามข้อมูลชุมชนที่ได้รับความเห็นชอบให้ดำเนินงานโฉนดชุมชน จำนวน ๕๕ ชุมชน เอกสารท้ายคำฟ้องหมายเลข ๑๑ ที่ได้อ้างไว้แล้ว (ลำดับที่ ๓๖) ซึ่งแสดงให้เห็นว่าผู้ฟ้องคดีที่ ๑๘ ที่ อาศัยอยู่ในชุมชนบ้านตระ เป็นผู้ทรงสิทธิชุมชนตามที่รัฐธรรมนูญมาตรา ๖๖ และ ๖๗ ได้รับรองและ ค้ำจุนไว้

(ข) ผู้ฟ้องคดีที่ ๑ ถึงที่ ๑๘ เป็นผู้ใช้สิทธิตามที่รัฐธรรมนูญมาตรา ๖๖ และ ๖๗ ได้ รับรองและค้ำจุนไว้ ในการถือครองและใช้ประโยชน์ที่ดินที่ถูกประกาศให้เป็นพื้นที่ป่าอนุรักษ์ ตลอดจนถึงสิทธิในการอนุรักษ์ บำรุงรักษาพื้นที่ป่าดังกล่าวอย่างต่อเนื่อง

ผู้ฟ้องคดีขอเรียนต่อศาลว่า ผู้ฟ้องคดีที่ ๑ ถึงที่ ๑๘ มีภูมิลำเนาอยู่อาศัยและทำการเกษตร บนพื้นที่ชุมชน โดยเป็นการถือครองและใช้ประโยชน์ต่อเนื่องมาจากบรรพบุรุษของผู้ฟ้องคดีที่ได้เข้าถือครอง และใช้ประโยชน์ในพื้นที่ดังกล่าวมาตั้งแต่อ่อนการประกาศให้พื้นที่ดังกล่าวเป็นเขตป่าอนุรักษ์ โดยในการถือ

ครองและใช้ประโยชน์จากทรัพยากรป่าไม้และที่ดินของผู้ฟ้องคดีที่ ๑ ถึงที่ ๑๘ และสมาชิกในชุมชนของผู้ฟ้องคดีนั้น เป็นการถือครองและใช้เพื่อการยังชีพตามวิถีชีวิตของชุมชนที่ต้องพึ่งพาธรรมชาติในการดำรงชีพและมีความผูกพันกันอย่างใกล้ชิดระหว่างคนกับทรัพยากรธรรมชาติอันเป็นวิถีวัฒนธรรมดั้งเดิมของชุมชนผู้ฟ้องคดีที่ ๑ ถึงที่ ๑๘ การถือครองและใช้ประโยชน์ดังกล่าวก็เป็นไปโดยวิถีทางที่ทำให้ทรัพยากรป่าไม้และที่ดินสามารถดำรงอยู่ได้อย่างสมดุลและยั่งยืน กล่าวคือ การใช้ประโยชน์ของผู้ฟ้องคดีและชุมชนของผู้ฟ้องคดีไม่ได้มีแต่เพียงการถือครองและใช้ประโยชน์จากทรัพยากรเพื่อการดำรงชีพของตนเท่านั้น หากแต่ยังมีการร่วมกันอนุรักษ์และบำรุงรักษาทรัพยากรป่าไม้และที่ดินโดยมีการวางกติการ่วมกันของสมาชิกในชุมชนเกี่ยวกับการใช้ประโยชน์จากทรัพยากร ส่งผลให้ทรัพยากรป่าไม้และที่ดินของชุมชนดำรงอยู่ได้อย่างสมดุลและยั่งยืนจากอดีตจนถึงปัจจุบัน วิถีชีวิตวัฒนธรรมของผู้ฟ้องคดีและชุมชนของผู้ฟ้องคดีไม่ได้นำไปสู่การทำลายสิ่งแวดล้อมและทรัพยากรธรรมชาติ แต่เป็นวิถีที่เกื้อกูลกันระหว่างคนกับทรัพยากรธรรมชาติที่มีความสมดุลและยั่งยืน

ดังนั้นจากข้อเท็จจริงที่กล่าวมาย่อมแสดงให้เห็นว่าผู้ฟ้องคดีเป็นผู้ใช้สิทธิตามรัฐธรรมนูญมาตรา ๖๖ และ ๖๗ ในการใช้ประโยชน์ บำรุงรักษาและอนุรักษ์ทรัพยากรที่ดินและป่าไม้ในชุมชนที่ผู้ฟ้องคดีอยู่อาศัยเรื่อยมาตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน

(ค) ผู้ฟ้องคดีขอเรียนต่อศาลว่าการที่ผู้ถูกฟ้องคดีทั้งสองมีคำสั่งให้หน่วยงานในสังกัดนำแบบจำลองฯ ไปใช้ในการคิดคำนวณค่าเสียหายกับผู้ฟ้องคดีและประชาชนที่อาศัยอยู่ในเขตป่าอนุรักษ์ เป็นการละเมิดสิทธิชุมชนตามที่รัฐธรรมนูญมาตรา ๖๖ และ ๖๗ ได้รับรองและคุ้มครองไว้ อันเป็นการกระทำที่ไม่ชอบด้วยกฎหมาย

ดังที่กล่าวมาในข้อ (ก) และ (ข) แล้วว่าผู้ฟ้องคดีที่ ๑ ถึงที่ ๑๘ เป็นผู้ทรงสิทธิและใช้สิทธิตามรัฐธรรมนูญมาตรา ๖๖ และ ๖๗ มาโดยตลอด ส่งผลให้ที่ดินและป่าไม้ในบริเวณที่ผู้ฟ้องคดีอาศัยอยู่มีความสมดุลและยั่งยืนจากอดีตมาจนถึงปัจจุบัน การที่ผู้ถูกฟ้องคดีทั้งสองมีคำสั่งให้หน่วยงานภายใต้สังกัดของ

ตน นำแบบจำลองฯ ไปใช้เป็นหลักเกณฑ์ในการเรียกค่าเสียหายจากประชาชนที่อาศัยอยู่ในเขตที่มีการประกาศเป็นเขตป่าอนุรักษ์ ส่งผลให้หน่วยงานของผู้ถูกฟ้องคดีทั้งสอง มีการนำแบบจำลองฯ ไปเป็นหลักเกณฑ์ในการเรียกให้ผู้ฟ้องคดีบางส่วนและประชาชนต้องชดใช้ค่าเสียหายและหากไม่ชดใช้ค่าเสียหายดังกล่าว ก็จะถูกดำเนินการฟ้องคดีให้ชดใช้เงินให้แก่ผู้ถูกฟ้องคดีทั้งสอง

การกระทำดังกล่าวซึ่งเป็นการใช้อำนาจรัฐเรียกให้ผู้ฟ้องคดีและประชาชนชำระหนี้ที่ไม่มีอยู่จริงและผู้ฟ้องคดีไม่ได้ก่อให้เกิดขึ้น ส่งผลให้ผู้ฟ้องคดีและประชาชนที่อาศัยอยู่ในเขตป่าอนุรักษ์ ไม่สามารถเข้าไปถือครอง ใช้ประโยชน์จากทรัพยากรป่าไม้และที่ดิน รวมถึงการอนุรักษ์และบำรุงรักษาทรัพยากรดังกล่าว ตลอดจนไม่สามารถที่จะดำรงรักษาไว้ซึ่งวิถีชีวิตและวัฒนธรรมดั้งเดิมของผู้ฟ้องคดีและชุมชนที่ผูกพันและพึ่งพาอาศัยกันระหว่างคนกับทรัพยากรที่ดินและป่าไม้ได้อีกต่อไป เนื่องจากหากผู้ฟ้องคดีเข้าไปถือครอง ใช้ประโยชน์หรือบำรุงรักษาและอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้และที่ดินในบริเวณพื้นที่พิพาทเฉกเช่นที่เคยเป็นมาในอดีต ผู้ถูกฟ้องคดีทั้งสองก็จะใช้แบบจำลองฯ เป็นหลักเกณฑ์ในการดำเนินคดีกับผู้ฟ้องคดีและประชาชนดังที่กล่าวมา เมื่อผู้ฟ้องคดีที่ ๑ ถึงที่ ๑๘ ซึ่งเป็นผู้ทรงสิทธิและได้ใช้สิทธิตามรัฐธรรมนูญมาตรา ๖๖ และ ๖๗ มาโดยตลอด ย่อมมีสิทธิที่จะถือครอง ใช้ประโยชน์ บำรุงรักษาและอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติดังกล่าว ตลอดจนดำรงวิถีชีวิตที่พึ่งพาทรัพยากรธรรมชาติในพื้นที่ที่ผู้ฟ้องคดีเคยถือครอง ใช้ประโยชน์และได้ประโยชน์ตามที่เคยเป็นมาได้ และผู้ถูกฟ้องคดีทั้งสองในฐานะหน่วยงานของรัฐมีหน้าที่ตามรัฐธรรมนูญมาตรา ๒๗ ย่อมต้องผูกพันต่อสิทธิและเสรีภาพที่รัฐธรรมนูญได้รับรองและคุ้มครองไว้ กล่าวคือ ผู้ถูกฟ้องคดีทั้งสองต้องเคารพไม่กระทำการอันเป็นการทำลายหรือทำให้การใช้สิทธิตามที่รัฐธรรมนูญมาตรา ๖๖ และ ๖๗ ได้รับรองและคุ้มครองไว้ไม่อาจเป็นไปได้ เมื่อการดำเนินการของผู้ถูกฟ้องคดีทั้งสองเป็นการไม่เคารพและส่งผลให้ผู้ฟ้องคดีและประชาชนจำนวนมากไม่สามารถเข้าไปถือครอง ใช้ประโยชน์ บำรุงรักษาและอนุรักษ์ตลอดจนดำรงวิถีชีวิตแบบเดิมได้อีกต่อไป การกระทำของผู้ถูกฟ้องคดีทั้งสองจึงเป็นการกระทำที่ขัดต่อรัฐธรรมนูญมาตรา ๖๖ และ ๖๗ อันเป็นการกระทำที่ไม่ชอบด้วยกฎหมาย

ผู้ฟ้องคดีขอเรียนต่อศาลว่านอกจากสิทธิชุมชนของผู้ฟ้องคดีและประชาชนจะได้รับการ
รับรองและคุ้มครองไว้ในรัฐธรรมนูญมาตรา ๖๖ และ ๖๗ ดังที่กล่าวมาแล้ว หลักการเรื่องสิทธิชุมชนยัง
ได้รับการรับรองในกฎหมายระหว่างประเทศ เช่น กติการะหว่างประเทศว่าด้วยสิทธิพลเมืองและสิทธิ
ทางการเมือง ค.ศ. ๑๙๖๖ ซึ่งประเทศไทยเข้าเป็นภาคีเมื่อ ๒๙ มกราคม ค.ศ. ๑๙๙๗ ข้อ ๒ บัญญัติว่า “ใน
รัฐที่มีชนกลุ่มน้อยทางชาติพันธุ์ ศาสนา หรือภาษา บุคคลซึ่งเป็นสมาชิกกลุ่มดังกล่าวจะต้องมีสิทธิร่วมกับ
สมาชิกอื่นๆ ในกลุ่มของตนในการดำรงไว้ซึ่งวัฒนธรรมของตน ในการยึดถือและปฏิบัติตามศาสนาและใน
การใช้ภาษาของตน” คำประกาศกรุงริโอว่าด้วยสิ่งแวดล้อมและการพัฒนา ค.ศ. ๑๙๙๒ (Rio Declaration
๑๙๙๒) ได้บัญญัติรับรองบทบาทสำคัญของชุมชนไว้ในข้อ ๒๒ ว่า “ชนพื้นเมืองและชุมชนของตนและชุมชน
ท้องถิ่นอื่นๆ มีบทบาทสำคัญในการจัดการและพัฒนาสิ่งแวดล้อม เนื่องจากความรู้และธรรมเนียมปฏิบัติ
ของตน รัฐควรรับรองและส่งเสริมความมีตัวตน วัฒนธรรม และผลประโยชน์ของชุมชน และช่วยให้ชุมชน
สามารถมีส่วนร่วมในการพัฒนาที่ยั่งยืนอย่างมีประสิทธิภาพ” จากกฎหมายระหว่างประเทศดังกล่าว แสดงให้
เห็นถึงความสำคัญของสิทธิชุมชนที่ไม่เพียงแต่ได้รับการรับรองไว้ในรัฐธรรมนูญไทยเท่านั้น แต่ยังปรากฏใน
กฎหมายระหว่างประเทศ จึงสมควรที่ผู้ถูกฟ้องคดีทั้งสองต้องให้ความสำคัญกับเรื่องสิทธิชุมชน โดยเคารพ
และไม่กระทำการใดๆ อันเป็นการละเมิดสิทธิดังกล่าว อย่างไรก็ตามการกระทำของผู้ฟ้องคดีก็ไม่ได้ให้
ความสำคัญกับหลักกฎหมายระหว่างประเทศทั่วไปที่กล่าวข้างต้น แต่กระทำการอันเป็นการไม่เคารพและ
ละเมิดสิทธิดังกล่าว

ดังนั้นการที่ผู้ถูกฟ้องคดีมีคำสั่งให้ผู้โต้บังคับบัญชาแบบจำลองฯ ไปเป็นฐานใน
การเรียกร้องค่าเสียหายจากผู้ฟ้องคดีและประชาชนที่อาศัยอยู่ในเขตป่าจึงเป็นการละเมิดสิทธิตาม
รัฐธรรมนูญมาตรา ๖๖ และ ๖๗ อันเป็นการกระทำที่ไม่ชอบด้วยกฎหมาย

ผู้ฟ้องคดีทั้งหมดขอเรียนต่อศาลปกครองว่า ตลอดช่วงเวลากว่า ๓ ปีที่ผ่านมา มีกลุ่ม นักวิชาการ นักกฎหมาย เครือข่ายภาคประชาชนและองค์กรอิสระต่างๆ ได้ร่วมกันจัดเวทีทางวิชาการเพื่อ แลกเปลี่ยนหาทางแก้ไข รวมทั้งสื่อสารกับสาธารณะเกี่ยวกับปัญหาที่เกิดขึ้นจากการที่ผู้ถูกฟ้องคดีทั้งสองนำ แบบจำลองฯ มาบังคับใช้กับประชาชน ในประเด็นที่เกี่ยวกับความไม่สอดคล้องกับข้อเท็จจริงและไม่ถูกต้อง ตามหลักวิชาการของแบบจำลองฯ รวมถึงปัญหาการนำแบบจำลองไปบังคับใช้กับเกษตรกรรายย่อยอย่าง ไม่เป็นธรรม ซึ่งทำให้เกิดผลกระทบต่อการประกอบอาชีพ สภาพจิตใจ รวมทั้งต้องรับภาระในการพิสูจน์ ข้อเท็จจริงที่ไม่เป็นตามข้อกล่าวหาของผู้ถูกฟ้องคดีทั้งสอง ซึ่งความเห็นของการแลกเปลี่ยนต่างชี้ให้เห็นถึง ความไม่สอดคล้องกับข้อเท็จจริงและไม่เป็นไปตามหลักวิชาการของแบบจำลองฯ โดยเฉพาะการที่ผู้ถูกฟ้อง คดีทั้งสองได้พยายามสร้างหลักเกณฑ์การคิดค่าเสียหายที่ไปเชื่อมโยงกับความเปลี่ยนแปลงทางภูมิอากาศ เช่น เรื่องอุณหภูมิเพิ่มสูงขึ้น และ ฝนตกน้อยลง ที่ยังเป็นกรณีที่นักวิชาการทั่วโลกยังมีการถกเถียงกันไม่เป็นที่ยุติ ประกอบกับการกำหนดหลักเกณฑ์การคิดค่าเสียหายที่เชื่อมโยงกับการเกิดภาวะโลกร้อนแล้วนำมาบังคับกับ ประชาชนของตนเอง อาจทำให้ประเทศต่าง ๆ ทั่วโลกเกิดความเข้าใจผิดพลาดคลาดเคลื่อนเกี่ยวกับสถานะ และความรับผิดชอบของประเทศไทย เนื่องจากประเทศไทยมีฐานการผลิตหลักในภาคการเกษตร ในขณะที่ เป็นที่ยอมรับกันว่าภาวะโลกร้อนมีสาเหตุหลักมาจากการผลิตในภาคพลังงานและอุตสาหกรรม ซึ่งการ ดำเนินการของผู้ถูกฟ้องคดีทั้งสองย่อมไม่เป็นผลดีและอาจสร้างความเสียหายต่อชื่อเสียงของประเทศในเวที โลก **รายละเอียดข้อถกเถียงทางวิชาการปรากฏตาม เอกสารรวบรวมบันทึกการสัมมนาและ บทความทางวิชาการ เอกสารท้ายคำฟ้องหมายเลข ๓๑**

ผู้ฟ้องคดีทั้งหมดขอเรียนต่อศาลปกครองกลางว่า ผู้ฟ้องคดีมีอาชีพเป็นเกษตรกร ทำมาหา กินประกอบอาชีพโดยสุจริตเพื่อให้เพียงพอต่อการดำรงชีพของตนและครอบครัว และมีหน้าที่เป็นผู้ผลิต ผลผลิตทางการเกษตรเพื่อการบริโภคของสังคม

ผู้ฟ้องคดีเห็นว่าการดำเนินการของผู้ถูกฟ้องคดีทั้งสองดังกล่าวข้างต้น ไม่อาจนำไปสู่การแก้ไขปัญหาด้านทรัพยากรสิ่งแวดล้อมตามเจตนารมณ์ของกฎหมายแต่อย่างใด แต่กลับจะยิ่งทำให้เกิดปัญหาความไม่เป็นธรรมทางเศรษฐกิจและสังคมกับกลุ่มเกษตรกรที่ชีวิตผูกติดกับผืนดินมาแต่บรรพบุรุษ จนผู้ฟ้องคดีและครอบครัวที่ดำรงวิถีชีวิตดั้งเดิมมาตลอดไม่อาจดำรงชีวิตอยู่ในสังคมได้อีกต่อไป ต้องถูกบีบคั้นให้ออกจากผืนดินที่อยู่อาศัยและทำกิน ไม่มีที่อยู่ที่ยืนในสังคม เสมือนถูกใช้อำนาจตามกฎหมายบังคับให้ต้องเปลี่ยนแปลงอาชีพและวิถีชีวิต เร่ร่อนอพยพเข้าสู่เมืองเพื่อใช้แรงงานโดยปริยาย ขาดลอยจากถิ่นฐานรากเหง้าดั้งเดิม และถูกทำให้รู้สึกว่าคุณค่าตนเองไร้ซึ่งศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ ในขณะที่คนอีกกลุ่มหนึ่งมีกรรมสิทธิ์ในผืนแผ่นดินจำนวนมากเพื่อการค้าขายเก็งกำไร

ผู้ฟ้องคดีขอเรียนต่อศาลว่า ผู้ฟ้องคดีเห็นด้วยกับการอนุรักษ์และฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติอันมีความสำคัญต่อความสมดุลของระบบนิเวศและการดำรงชีพของทุกชีวิต โดยที่ผ่านมาผู้ฟ้องคดีก็ได้ให้ความสำคัญและร่วมมือกับภาครัฐและองค์กรเอกชนต่างๆ ในการกำหนดมาตรการเกี่ยวกับการดูแล รักษาและใช้ประโยชน์จากทรัพยากรธรรมชาติอย่างสมดุลและยั่งยืน แต่การดำเนินการในการกำหนดแนวทางการอนุรักษ์และฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติที่ถูกต้อง จำเป็นต้องตั้งอยู่บนฐานของข้อเท็จจริง การยอมรับทางสังคม และคำนึงถึงสิทธิในการมีส่วนร่วมของชุมชนด้วย ซึ่งการปล่อยให้ผู้ถูกฟ้องคดีทั้งสองยังคงนำแบบจำลองฯ ที่ไม่ถูกต้องไปบังคับใช้ด้วยการอ้างความจำเป็นเกี่ยวกับการอนุรักษ์ต่อไป จะเป็นการสร้างบรรทัดฐานที่ไม่ถูกต้องให้กับหน่วยงานของรัฐในการบังคับใช้กฎหมายที่ละเมิดต่อสิทธิของประชาชนและสร้างความเสียหายแก่ประโยชน์ของประเทศโดยรวม

จากข้อเท็จจริง เหตุผลและข้อกฎหมายที่ได้เรียนต่อศาลข้างต้น ผู้ฟ้องคดีขอศาลได้โปรดพิจารณาพิพากษาให้เป็นไปตามหลักกฎหมายปกครอง หลักกฎหมายสิ่งแวดล้อมและหลักกฎหมายรัฐธรรมนูญ เพื่อเป็นการคุ้มครองสิทธิเสรีภาพของประชาชนและเป็นการวาง

**บรรทัดฐานในการปฏิบัติงานที่ดีของหน่วยงานรัฐ โดยพิพากษาให้เป็นไปตามคำขอของผู้ฟ้องคดี
ดังต่อไปนี้**

ขอให้ศาลพิจารณาพิพากษาเพิกถอนคำสั่งให้ใช้แบบจำลองสำหรับประเมินค่าเสียหายทาง
สิ่งแวดล้อมบางประการหลังการทำลายป่าไม้ เป็นหลักเกณฑ์ในการคิดคำนวณค่าเสียหายต่อ
ทรัพยากรธรรมชาติของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ และ ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ดังนี้

๑. หนังสือกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่าและพันธุ์พืช ที่ ทส ๐๙๑๑.๒ / ๒๑๘๑ ลงวันที่ ๖
กุมภาพันธ์ ๒๕๔๗ เรื่องแบบจำลองสำหรับประเมินค่าเสียหายทางสิ่งแวดล้อมบางประการหลังการทำลาย
ป่าไม้

๒. หนังสือกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่าและพันธุ์พืช ที่ ทส ๐๙๐๓.๔ / ๑๔๘๘๙ ลงวันที่ ๑๙
สิงหาคม ๒๕๕๓ เรื่องหลักเกณฑ์การคิดค่าเสียหายทางแพ่ง กรณีบุกรุกแผ้วถาง ยึดถือครอบครองพื้นที่ป่า

๓. หนังสือกรมป่าไม้ ที่ ทส ๑๖๑๐.๔ / ๑๕๗๕๒ ลงวันที่ ๖ ธันวาคม ๒๕๔๙ เรื่อง
หลักเกณฑ์การคิดคำนวณค่าเสียหายทางแพ่งจากการบุกรุกทำลายป่าไม้

๔. ขอให้ศาลปกครองมีคำสั่งให้ผู้ถูกฟ้องคดีทั้งสองดำเนินการปรับปรุงแก้ไข แบบจำลอง
ดังกล่าวให้ถูกต้องตามหลักวิชาการที่ได้รับการยอมรับตามมาตรฐานของประชาคมวิชาการโดยจัดให้มีการ
การรับฟังจากประชาชน นักวิชาการผู้เชี่ยวชาญ และผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง ก่อนนำมาบังคับใช้

ขอศาลปกครองได้โปรดพิจารณา

ลงชื่อ _____ ผู้รับมอบอำนาจผู้ฟ้องคดี
(นายสงกรานต์ ป็องบุญจันทร์)

ลงชื่อ _____ ผู้รับมอบอำนาจผู้ฟ้องคดี
(นางสาวจันทร์จิรา จันทร์แก้ว)

ลงชื่อ _____ ผู้รับมอบอำนาจผู้ฟ้องคดี
(นายกฤษดา ชุณหวงค์)

ลงชื่อ _____ ผู้รับมอบอำนาจผู้ฟ้องคดี
(นายอัมรินทร์ สายจันทร์)